

Et sted at være hjemme 10

En forventningsfuld
partner venter på
universitetet 4

75 år med
klassikerne 7

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

16

10.10.05

Over- springs- handling

Hvorfor render vi rundt og støvsuger, lufter hund, sender sms, tjekker e-mail eller ser fjernsyn, selv om deadline på en vigtig opgave nærmer sig?

Procrastination – trangen til frivilligt at udsætte handlinger, man har til hensigt at udføre – er et stærkt stigende problem i den vestlige verden. Især blandt universitetsstuderende. Nye undersøgelser tyder på, at mellem 70 og 90 procent af studerende udsætter deres opgaver til sidste minut. Af dem angiver ca. 25 procent, at deres trang til at udsætte stresser dem alvorligt, og at det går ud over karaktererne.

CAMPUS har talt med den canadiske psykolog Piers Steel, der er en af verdens førende forskere i *procrastination*. Ifølge ham har universiteterne et stort problem, fordi fænomenet er mest udbredt blandt unge, og fordi netop skrivearbejde er noget af det, vi allerhelst lader os friste væk fra. En psykolog fra studenterrådgivningen på Københavns Universitet mener, at det er vigtig med flere opgaver og korte deadlines på studierne. For mange studerende er det meget svært selv at styre intensiteten i studiet. Ydre stress er nødvendigt.

Rygterne om Humanioras død er stærkt overdrevne

Dekan Bodil Due

Vi klynker ikke i Jylland, sagde rektor Lauritz B. Holm-Nielsen i sin tale ved årsfesten. Det gør vi heller ikke på Det Humanistiske Fakultet, endsize lader os slå ud af, at der undertiden kommer dommedagsprofetier i medierne, som da *Politiken* forleden i en overskrift varslede udrensning på Humaniora. Når man nærlæste artiklen og ministerens udtalelser, var det jo et ganske andet billede, der viste sig, et billede af et humaniora, der i dialog med ministeriet arbejder energisk og entusiastisk på at udvikle sig og øge bevidstheden om og kendskabet til, hvad humaniora er og kan bidrage med i dagens Danmark.

I stedet for et skrækscenario er der faktisk en god historie at fortælle om et humaniora, der har forandret sig og ikke er bange for at vedgå sine vanskeligheder. For der er problemer, der skal løses, og det er vi i fuld gang med. Vanskelighederne kan udtrykkes med tre parametre, der i øvrigt ikke kun gælder humaniora: for dårlig gennemførelse, for stort frafald og for stor ledighed. Til forbedring af det første er der nye studieordninger med varierede undervisnings- og eksamensformer, af det andet bedre vejledning med mentorordninger og større fokus på studiemiljøet, og af det tredje større opmærksomhed på arbejdsmarkedets behov og krav. Vi lytter gerne til omverdenens kommentarer og har netop haft det første møde i vores nye arbejdsmarkedspanel, som vi venter os meget af.

Hvor der måske tidligere var en holdning på universitetet i retning af, at vores opgave var begrænset til de få år, de studerende opholdt sig på universitetet, erkender vi nu, at vi også har et ansvar for vores kandidater efter studiet.

Humaniora af i går var for mange fags vedkommende tæt på en professionsuddannelse til gymnasiet eller andre undervisningsinstitutioner; i dag er billedet meget mere fatteret, og under halvdelen går den vej. Det bør selvfølgelig afspejle sig i uddannelserne, men uden at fagligheden og grundkompetencerne sættes over styr. Vi kan ikke give køb på evne til analyse, på kritisk tænkning eller grundigt kendskab til sprog, historie og sociale forhold, men vi kan udvide feltet ved at samarbejde med andre fakulteter eller institutioner.

Specielt internt på Aarhus Universitet ser vi gerne en større integration og bedre udnyttelse af universitetets samlede undervisningsudbud. Derfor opfordrer vi vores studerende til at supplere med moduler fra andre fakulteter, og vi mener bestemt og uden falsk beskedenhed, at vi har noget at tilbyde studerende andre steder fra inden for formidling, videnskabsteori, etik, sprog, æstetik eller historie. Aarhus Universitet er et fuldt udbygget universitet; lad os benytte os af de muligheder, det giver.

Aarhus Universitet er et fuldt udbygget universitet; lad os benytte os af de muligheder, det giver.

JUST A MINUTE

Why do students procrastinate?

Procrastination: the chronic compulsion to make excuses and postpone work one has every intention of doing. New research shows that this is an increasing problem in the Western world and also that it is more widespread among students than it is in general. Studies show that between 70 and 90 percent of university students procrastinate, and of those, 25 percent indicate that their need to postpone stresses them severely and has an impact on their grades.

CAMPUS has spoken with the Canadian researcher Piers Steel, one of the world's leading experts on procrastination. He thinks that we procrastinate because our evolutionary biology makes us seek fast rewards. Also, for the first time in their lives, university students have to deal with absolutely unregulated time. They have just moved

away from home, parental and school supervision is gone, and they have to learn to exercise self-control and self-discipline. The freedom feels unlimited and there is plenty of temptation. It is in this environment that they have to write papers with relatively long deadlines, a situation that Piers Steel thinks is somewhat problematic.

Pp. 8-9

Researchers prefer news media

A new study shows that researchers from the natural sciences view the news media as the number one forum for presenting their results. 1200 researchers have indicated where they are most interested in having their re-

search results appear in order to live up to the knowledge dissemination requirement in the University Act. The study was done by Assistant Professor Kristian Hvidtfelt Nielsen from the Steno Institute at the University of Aar-

hus in cooperation with the magazine *Aktuel Naturvidenskab*. Young researchers under the age of 36 have yet to make regular use of the news media for presenting their research.

p. 3

New regions

On January 1st 2007 the 13 Danish counties will be replaced by 5 regions. The University of Aarhus will then be situated in the largest geographical region, Region Mid Jutland, which extends from the North Sea to the Kattegat and has a population of about 1.2 million.

The new regions will not have the authority to distribute funds for research and education, but the region will have control over a number of structural and project resources that can also benefit the research and education system.

Elections to the new regional councils will take place on November 15th, and Region Mid Jutland is to elect 41 members. The front-runners for the two largest parties in the region, the Social Democratic Party and Venstre, have great expectations of the University of Aarhus as one of the major driving forces in the region when it comes to raising the level of education and commercial development in the region of Central Jutland.

p. 4

A Classical Celebration

Classical philologists at the University of Aarhus recently held a large jubilee celebration to mark the 75th anniversary of the first professorship in the Department of Classical Philology, where the linguistic aspects of ancient Greece and Rome are central.

The jubilee comes at a time when the teaching of classical languages is all but eliminated in the upper secondary school, the primary source of employment for candidates from the department. Upper secondary schools have continued to teach Classics with emphasis on the reception of antiquity. This is why the classical philologists are working to get a Bachelor's degree programme approved in this subject, which is a special Danish tradition.

p. 7

Lecture series for international members of staff

UNIVERSITY AND SOCIETY. CULTURE AND POLITICS

In autumn 2005 the International Secretariat is offering a series of five lectures in English addressing central university conditions and selected topics in Danish culture and politics – one of which has already been held. The lectures are free and open to all international members of staff and their family.

If you wish to participate in the lecture series, please obtain an application form from your department, the International Spouses Group, or the International Secretariat and send it to Marianne Gyldendal Mikkelsen at the International Secretariat.

IN DENMARK
Palle Svensson, Professor,
Dept. of Political Science.
Location: The Town Hall

Tuesday, December 6, 2-4 p.m.
ART IN DENMARK
Guided tour at Aros Art Museum.
Jacob Wamberg, Professor,
Dept. of Art History.
Location: Aros Art Museum,
Aros Allé 2

For further information,
please contact
Marianne Gyldendal Mikkelsen
by e-mail mgm@adm.au.dk or by
phone: 8942 2320

Upcoming lectures

Tuesday, October 25, 3-5 p.m.
THE DANISH FOLK HIGH SCHOOL
Jørgen Carlsen, Principal,
Testrup Folk High School.
Location: Testrup Folk High
School, Testrupvej 110, Mårslet.
We will arrange transportation
by bus

Tuesday, November 8, 4-6 p.m.
DENMARK IN A EUROPEAN AND
GLOBAL CONTEXT AFTER 1945
Jan Ifversen, Associate Professor,
Dept. of European Studies.
Thorsten Borring Olesen,
Associate Professor,
Dept. of History
Location: Conference Building,
meeting room 2.3

Tuesday, November 22, 4-6 p.m.
THE POLITICAL SYSTEM

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.
Næste nummer udkommer 10. oktober.
Deadline for indlæg 3. oktober kl. 10.00.

Redaktion: Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr.

Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr.
Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen,
T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: Danito v/ Tom A. Poulsen
M: 2899 2577, e-mail: top@adm.au.dk

Aarhus Universitet forbeholder sig ret til at vurdere og tilbagevise annoncer med religiøst og/eller politisk indhold.

Tryk: Avistryk Nord A/S
ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kasper Thaarup
Studentermhjælp

Forskere vil i nyhedsmedierne

En ny undersøgelse af forskningskommunikationen inden for det naturvidenskabelige område viser, at forskerne prioriterer højt at nå ud til den brede offentlighed med deres viden og resultater. Decideret pr vil de derimod helt undgå.

FORMIDLING

Naturvidenskabelige forskere opfatter nyhedsmedierne som de allervigtigste fora at formidle deres forskning i. Det har godt 1200 forskere fra naturvidenskabelige fakulteter og institutter i hele landet tilkendegivet i en undersøgelse, hvor de bl.a. er blevet spurgt om, hvor de har størst interesse i at optræde med deres forskning for at leve op til universitetslovens krav om formidling.

Undersøgelsen viser i det hele taget, at forskerne opfatter den brede offentlighed som den vigtigste målgruppe, når de skal opfylde formidlingsforpligtelsen. Efter nyhedsmedier vægter de tværfaglige

tidsskrifter som *Aktuel Naturvidenskab* og *Natures Verden* samt foredrag, videnskabscafeer, debatter og bidrag til Folkeuniversitetet o.lign. højt.

– Vores vigtigste konklusion er, at der er stor interesse for at formidle i forskerverdenen, og forskerne ønsker først og fremmest at formidle til den brede offentlighed. Dermed synes enhver fordom om forskere oppe i deres elfenbenstårn nu definitivt at være manet i jorden, siger adjunkt Kristian Hvidtfelt Nielsen fra Steno Institut ved Aarhus Universitet, der har lavet undersøgelsen i samarbejde med tidsskriftet *Aktuel Naturvidenskab*.

– Hvor der måske før var en opfattelse af, at det ikke var særligt fint at optræde i aviser, på tv etc., så kan vi nu se, at der ikke længere er nogen berøringsangst, supplerer redaktør Carsten R. Kjaer fra *Aktuel Naturvidenskab*.

Medier skaber forventninger

Forskere er overvejende enige i, at nyhedsmedierne "forenkler forskningsresultaterne". Men den præmis er de indforstået med, da medierne samtidig "skaber større forståelse af forskningens anven-

delsesmuligheder", "giver forskningen bedre image" og "styrker egen og andres forskning".

Til gengæld er de også ret enige om, at forskningsformidling via nyhedsmedierne "skaber urealistisk høje forventninger til forskningens anvendelsesmuligheder".

– Det er meget aktuelt med hele nano-området. Det bliver hypet i medierne som den nye teknologiske revolution, og der er ikke grænser for, hvad vi kan lave – vi skal bare kopiere naturens nano-egenskaber, så behøver vi aldrig vaske vores børns tøj eller noget som helst andet, forklarer Kristian Hvidtfelt Nielsen.

Yngre forskere ikke i gang

Mens viljen er der til at komme ud til den brede offentlighed via nyhedsmedier, foredrag etc., viser undersøgelsen imidlertid også, at forskerne i dag primært formidler deres viden og resultater via egne og andre forskeres hjemmesider eller forskningsinstitutionernes hjemmesider. 55 procent af forskerne har prøvet at optræde i nyhedsmedier, og blandt de resterende 45 procent finder man især yngre forskere under 36 år.

– Det er ikke umiddelbart et dår-

ligt tegn for forskningskommunikationen, for de yngre forskere må siges at være potentielle formidlere. De vil gerne, men er bare ikke kommet i gang endnu, siger Kristian Hvidtfelt Nielsen.

Mindre pr

Tænkertanken "Forståelse for forskning" har foreslået, at to procent af forskningsbevillingerne skal afsættes til forskningskommunikation, og det forslag stiller 44 procent af forskerne sig positivt overfor. De ekstra penge skal blot ikke bruges på pr, påpeger Carsten R. Kjaer.

– Forskerne vil ikke bruge penge på årsrapporter og anden forsknings-pr. Det er nok et udtryk for, at det er noget, de aldrig selv kunne finde på at læse.

I stedet vil forskerne hellere styrke formidlingen via informationsafdelinger, tilskud til publikationer eller frikøb af forskere til forskningskommunikation.

Undersøgelsen og dens resultater er nærmere præsenteret på: www.si.au.dk/aktuelforskningskommunikation

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

VK INDDRAGER PROFESSORSTILLINGER

Regeringens satsning på forskning og Danmark som førende vidensamfund giver sig nu udslag i, at op til 60 ubesatte professorater skal være med til at betale løn til de institutledere, som skal ansættes ved landets 12 universiteter som led i den nye universitetslov.

De ansatte institutledere skal have højere løn end de nuværende udpegede ledere. Derfor har Finansministeriet oprettet 80 nye stillinger i lønramme 37 til en del af de kommende institutledere. Resten betales ved at konvertere de ubesatte professorater. Da de netop er ubesatte, mener Videnskabsministeriet ikke, der vil ske den store skade ved den manøvre. /hh

SVENSK OG NORSKE STUDERENDE SKYLD I LÆGEMANGEL

Danmark vil i løbet af de kommende 20 år opleve en lægemangel på et sted mellem 14-1500 læger på grund af norske og svenske medicinstuderende, som efter studiet vender tilbage til deres hjemlande for at arbejde.

En ny undersøgelse fra den svenske socialstyrelse viser, at det er 80 procent af de svenske medicinstuderende rejser hjem efter uddannelsen i Danmark, og chefstatistikeren Anders Taraldset fra Den norske lægeforening har den opfattelse, at mellem 80 og 90 procent af nordmændene vender hjem efter studiet, skriver *Ugebladet A4*.

Lægemanglen opstår, fordi Sundhedsstyrelsen i sin nyeste lægeprognose frem til 2025 går ud fra, at 20 procent af de svenske og norske medicinstuderende forlader Danmark efter studiet. /scv

INDUSTRIPROFESSOR

Industriprofessor lyder betegnelsen for en ny stillingskategori, som Københavns Universitet (KU) har etableret i samarbejde med virksomheden NeuroSearch. Industriprofessoren skal arbejde både på universitetet og i virksomheden for at etablere samarbejde og fungere som en rollemodel i krydsfeltet mellem offentlig og privat forskning.

KU's nyudnævnte rektor, professor Ralf Hemmingsen, har som dekan for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet indgået aftalen. Han betegner den som et vigtigt gennembrud i stillingsstrukturen.

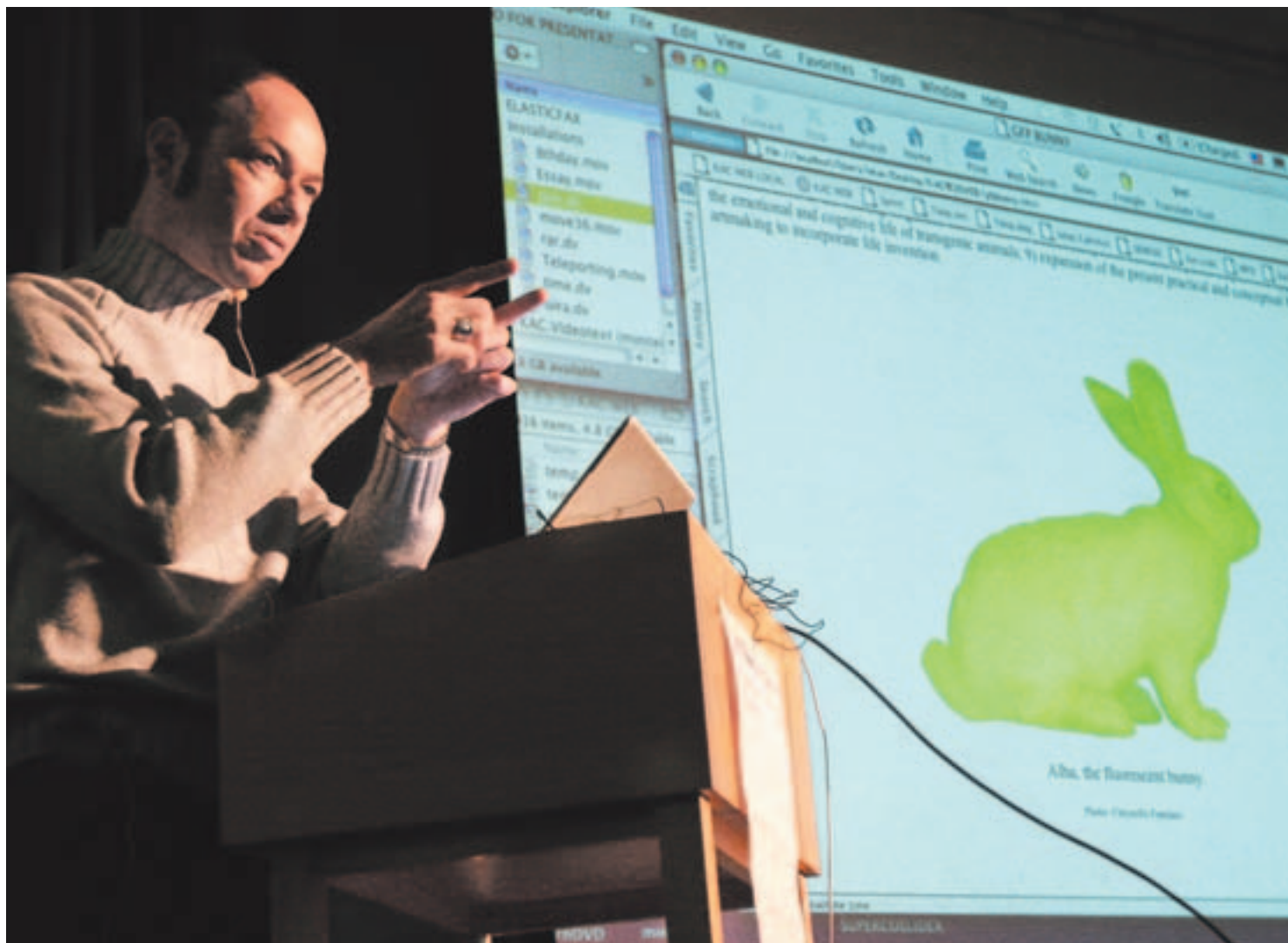
– Professoratet åbner døre mellem den offentlige og den private forskning og stiller nye karrieremuligheder i udsigt for unge forskere, siger Ralf Hemmingsen, der håber at lave tilsvarende aftaler med andre virksomheder.

Der er tale om et nyt 5-årigt industriprofessorat i hjerteforskning, som er et forskningsområde ved KU, der støttes af Danmarks Grundforskningsfond. /hh

STADIG INGEN KVINDER PÅ EN REKTORPOST

Efter at bestyrelsen Københavns Universitet har ansat professor, dr.med, Ralf Hemmingsen som rektor, er det nu op til bestyrelsen ved Roskilde Universitetscenter at beslutte, om rektorerne på de 12 danske universiteter alle skal være mænd. Hidtil har ingen af bestyrelserne ment, der var egnede kvindelige kandidater til at beklæde universitetets højeste post. /scv

BIO-KUNST

Er en grøn kanin kunst?

Den brasiliansk-amerikanske kunstner Eduardo Kac har specialiseret sig i at udforske terænet mellem kunst, computer- og bioteknologi. I et af sine kunstneriske eksperimenter indsatte han med hjælp fra franske forskere genet fra en selvlysende grøn Stillehavs-gøple i albinokaninen Alba, som derefter fødte grønne unger. Men kaninerne kom aldrig ud af laboratoriet, da der gik etik i sagen, og forskerne fik kolde fødder.

– Det blev en skandale i Frankrig, og på den måde blev kunstværket en debatskabende succes ved netop ikke at lykkes, siger professor Jacob Wamberg fra Institut for Æstetiske Fag, som den 6. oktober havde besøg af den kontroversielle Kac.

Den grønne kanin er et eksempel på det, Kac kalder trans-gen kunst. Målet er blandt andet at skabe nye organismer for at forøge den truede biodiversitet og skabe dialog mellem kunst, videnskab og offentlighed.

Kac er desuden en af pionererne inden for den kunstneriske udforskning af moderne teknologi. Han har opfundet begrebet telenærvær (telepresence) om de kunstneriske eksperimenter, hvor man via computerteknologi kan interagere med et kunstværk fra fjerne miljøer. /hp

Forventningsfuld partner venter på universitetet

Den kommende Region Midtjylland står klar med støtte til både forskning og iværksættere. Men hvor bliver forskerne af? spørger amtsdirektør Bo Johansen.

REGION MIDTJYLLAND

Når et nyt kommunalt Danmarks-kort folder sig ud fra den 1. januar 2007, får Aarhus Universitet en ny partner – en partner med store forventninger, men også med penge til at finansiere både forskning, stipendiater og iværksættere.

Forventningerne hos Region Midtjylland, som den kommende partner hedder, retter sig mod universitetets rolle som en motor for vækst og udvikling i et område, der strækker sig fra Grenå i øst til Ringkøbing i vest, Thyborøn i nord og Horsens i syd. Den rolle er ikke ny for universitetet, men kravene om at være mere synlig på den regionale scene vokser.

I udviklingskontrakten med Videnskabsministeriet har Aarhus Universitet da også forpligtet sig til inden årets udgang at udstikke en række mål for sit samspil med omverdenen. På dagsordenen står bl.a. mindst et projekthotel, flere praktikpladser, styrket samarbejde med erhvervsliv, kulturinstitutioner samt en række uddannelser uden for universitetet.

Klar med støtte

I forhold til sådanne initiativer kan Region Midtjylland blive en aktiv finansieringskilde, siger Bo Johansen, der er direktør i Århus Amt og indstillet til hvervet som kommende regionsdirektør. Han var desuden eks-ternt medlem af universitetets konsistorium, indtil det blev afløst af en bestyrelse.

Regionen får et budget på omkring 500 millioner kroner til regional udvikling og kollektiv trafik. Fordelingen af pengene til de to opgaver er endnu ikke fastlagt, men regionen vil stå klar med støtte til initiativer inden for forskning og uddannelse, hvor universitetet og det private erhvervsliv er partnere, siger Bo Johansen.

– Der er allerede lagt mange spor for et fremtidigt stærkt samarbejde, som skal fastholdes og udvikles, siger Bo Johansen og peger på IT-rådet, IT-korridoren i det jysk-fynske erhvervssamarbejde, Forsker-Kontakten og Center for Entrepreneurship.

– Jeg er overbevist om, at der kommer flere af sådanne initiativer, dels fra regionsrådet, dels fra uni-

versitetet, hvor der er en stigende erkendelse af, at man skal ud over kanten og have fat i aftagerne af kandidaterne og bistå erhvervslivet med at anvende ny teknologi.

Efterlyser ansøgninger

– Kan vi ikke skabe flere succeser som IT-byen Katrinebjerg, hvor der er sammenhæng mellem regionens erhvervsmæssige potentialer og de prioriteringer og initiativer, uddannelsesinstitutionerne tager? spørger Bo Johansen og nævner områder som energi og sundhed.

– Når man tænker på, hvor stærkt et universitetsmiljø Århus har inden for natur- og sundhedsvidenskab, er det bemærkelsesværdigt og lidt forstemmende, at der på det medicotekniske område er færre virksomheder i dette område i forhold til landsgennemsnittet. Her er der et enormt potentiale for at få drevet erhverv ud af forskningsmiljøet, mener Bo Johansen. Han efterlyser flere ansøgninger fra universitetet om støtte til opstart af virksomheder, der omsætter forskning til erhvervsmæssig produktion.

Bo Johansen ser også regionen

som aktiv medspiller i forskningen – også uden for sundhedsområdet, hvor regionen bl.a. overtager driften af sygehusene, der i dag hører under amterne.

– Århus Amt har været med til at finansiere forskningsstipendier også uden for sundhedsområdet, og det mener jeg en region også kan gøre på nogle satsningsområder. Det ville f.eks. være oplagt at støtte forskning og udvikling inden for oplevelsesøkonomien, mener Bo Johansen.

Se til Herning

Den store udfordring for den kommende region bliver at skabe innovation inden for de traditionelle erhverv, som fortsat præger den vestlige del af regionen. Hvordan det kan ske, finder Bo Johansen et forbilledligt eksempel på i Herning-Ikast området. Her lykkedes det gennem et samarbejde mellem uddannelser og tekstilindustri at fastholde værdiskabelsen i området, selv om tøjproduktionen i løbet af 80'erne og 90'erne forsvandt.

– Arkitektskolen i Aarhus er et andet enestående eksempel på, hvordan en satsning inden for ud-

dannelse og forskning kaster erhverv af sig. Antallet af arkitektfirmaer og arkitekter i Århus er i dag langt større, end man skulle forvente. Det kunne være sjovt, hvis den proces blev dokumenteret f.eks. via et ph.d.-projekt. Jeg tror, erfaringerne herfra kan spredes til andre områder, siger Bo Johansen.

Efter fusionen

Nu er det slet ikke et regionalt universitet, amtsdirektøren efterlyser. Tværtimod deler han ambitionen om at få Aarhus Universitet i den europæiske topklasse.

– Kan regionen på nogle områder smykke sig af at have Europas bedste universitet, er det med til at understøtte regionens branding. Men universitetet har også en regional forpligtelse, fastslår Bo Johansen. Han ser da også ansøgningen om en fusion mellem Aarhus Universitet og Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning som et godt eksempel på, at universitetet strækker armene ud til yderste led i regionen.

– Det kunne videreudvikles til f.eks. også at omfatte Viborg. Man kan altid diskutere, hvilke funktioner der skal ud i de respektive centre, men det er vigtigt at være synligt til stede med stærke faglige miljøer.

Helge Hollesen/ campus@au.dk

Fokus på Vestjylland

Aarhus Universitet skal også bidrage til erhvervsudviklingen vest for højderyggen i den kommende Region Midtjylland, siger Venstres spidskandidat til regionsvalget.

REGION MIDTJYLLAND

– Jeg er ikke i tvivl om, at universitetet fortsat skal være et klassisk universitet, men vi vil i regionen gerne lokke universitetet ud af Århus, hvis jeg må sige det på den måde. Der er mange steder, specielt vest for højderyggen, som trænger til et løft. Og det må meget gerne ske i samarbejde med en stærk forskningsinstitution som Aarhus Universitet, siger Aleksander Aagaard.

Tæt på forskning

Borgmesteren fra Skanderborg mener ikke, at universitetet skal opbygge satellitter i det vestjyske. Det handler ganske enkelt om, at forskerne – også – holder fokus på erhvervsudviklingen i den del af regionen.

– Globaliseringen har medført en benhård konkurrence for mange af vores mindre og mellemstore virksomheder, og at mange nu leder med lys og lygte efter, hvad de skal leve af de kommende år. Derfor har vi brug for, at vores virksomheder er tæt på forskningen og udviklingen på universitetet uden på nogen måde at omklamre det.

Find kerneområder

– Det er jo regeringens klare målsætning, at der skal flere penge til forskningen. En del af disse penge skal naturligvis anvendes til grundforskning, men det er også vigtigt at satse på den mere anvendelsesorienterede forskning og udvikle nogle kerneområder, som går på tværs af de to forskningsfelter. Det kunne f.eks. være på energiområdet, hvor der helt sikkert kommer til at ske noget, hvad enten vi taler om brint eller andre alternativer til de eksisterende energikilder. Og her tror jeg absolut, at vi har noget at byde på i den midtjyske region.

Aleksander Aagaard hilser en fusion mellem Aarhus Universitet og Handels- og Ingeniørhøjskolen (HIH) i Herning velkommen.

– Jeg er egentlig ret afslappet over for, hvordan man takler det formelle samarbejde. Det vigtigste er, at man får styrket uddannelserne. Er der andre områder, hvor et tæt samarbejde eller en fusion kan være med til at styrke det lokale uddannelsesmiljø, så synes jeg, formen er fin. Jeg mener at have statistisk

belæg for, at uddannelsestraditionen ikke er så stærk i den vestlige del af regionen som i Århus-området, og det bør vi gøre noget ved.

Investeer i uddannelserne

Regionerne er ikke amter og har ikke kommunalfuldmagt til at fordele penge, men Aleksander Aagaard forventer dog, at den nye region får en del projekt- og strukturmidler at råde over.

– Det er nødvendigt, at vi investerer i fremtiden. Og jeg vil meget gerne være med til at satse på universitetsområdet. Først og fremmest skal vi have flere studerende ind på de videregående uddannelser. Det er en stor udfordring, som også handler om at styrke de uddannelsessteder, der kvalificerer de unge til at søge ind på universitetet, siger Aleksander Aagaard.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

Plads til universitetet

Amtsborgmester i Viborg Amt, Bent Hansen, har store forventninger til Aarhus Universitet som en af de store drivkræfter i Region Midtjylland.

REGION MIDTJYLLAND

– Vi får brug for den styrke og den bredde, som Aarhus Universitet repræsenterer i den mangefacetterede udvikling, vi står over for. Det er helt afgørende, at uddannelse og forskning kommer højt på dagsordenen i den nye region, siger Bent Hansen, der er Socialdemokraternes spidskandidat ved det kommende valg til regionsrådet. Han betegner Aarhus Universitet som en meget vigtig spiller, der skal have meget plads, men som selvfølgelig også skal påtage sig forpligtelser i forhold til regionens erhvervsudvikling.

Satsning på sundhed

Han er ikke i tvivl om, at regionen som helhed kan blive bedre til at udnytte forskningen fra universiteterne, og han peger på Katrinebjerg som et godt eksempel på et succesfuldt samarbejde mellem universitetet og den private og den offentlige sektor.

– Også på det sundhedsvidskabelige område har vi jo en unik mulighed for et stærkt samarbejde mellem universitetssygehusene i Århus, de stærke centralsygehu-

se og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, krydret med relevant viden fra de andre fakulteter på universitetet. Og så må vi jo ikke glemme, hvordan denne viden kan komme til nytte i nuværende virksomheder eller kommende virksomheder på det sundhedsvidenskabelige felt, siger han.

Stærk ingeniørregion

Bent Hansen ser frem til, at forhandlingerne om en fusion mellem Handels- og Ingeniørhøjskolen (HIH) i Herning og Aarhus Universitet bliver en realitet.

– Vi har en stærk region på ingeniørområdet med Vitus Bering i Horsens, HIH i Herning og Ingeniørhøjskolen i Århus, med den endelige overbygning på Aarhus Universitet. Det er jo en helt naturlig struktur, som der ikke skal ændres på, siger han med tanke på de indvendinger, der kom fra Aalborg Universitet, da Aarhus Universitet fik civilingeniøruddannelser.

Bekymret for Foulum

Derimod er han bekymret for, at det gode samarbejde mellem Danmarks Jordbrugs-

Forskning (DJF) i Foulum og Aarhus Universitet måske ikke bliver videreudviklet, hvis DJF i Foulum fusioneres med Landbohøjskolen i København.

– Det vil være en historisk katastrofe, ikke for Aarhus Universitet, men for DJF i Foulum, hvis det nuværende samarbejde bliver snævret af i bestræbelser på at lave en tæt fusion mellem Landbohøjskolen og DJF i Foulum. Forskerne i Foulum har brug for et tæt samarbejde med det stærke naturvidenskabelige fakultet på Aarhus Universitet – man kan ikke nøjes med den veterinære dagsorden, som Landbohøjskolen kan tilbyde.

– Omvendt ser jeg meget gerne, at væsentlige dele af Landbohøjskolen stille og roligt bliver skubbet over til den akse, der hedder DJF i Foulum og Aarhus Universitet. At ofre DJF i Foulum for at redde Landbohøjskolen er det samme som at skyde sig selv i foden fra starten. Det burde erhvervet også kunne se, siger den nuværende amtsborgmester med adresse til fødevarerhvervet.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

Synnøve Ressem

Håber på fast job

Tre minutters virksomhedsdating var nok til, at Ulla Hefsgaard faldt for virksomheden OKON. Kærligheden har snart varet et halvt år og har gode udsigter til at ende som et fast forhold.

ERHVERVSPRAKTIK

I maj afholdte Projektzone.dk den første virksomhedsdating eller speed-dating, som det også kaldes. Blandt deltagerne var Ulla Hefsgaard, der er specialestuderende på Statskundskab.

– Egentlig var jeg ude efter et studenterjob med løn, betror hun *CAMPUS* og tilføjer:

– Og så jeg endte med at blive praktikant på deltid. Til gengæld har jeg udsigt til at fortsætte her i fast job, når jeg er færdig på universitetet. Uanset om det lykkes, har jeg lært meget, fortæller en tilfreds Ulla Hefsgaard.

Til virksomhedsdatingen nåede hun at tale med fire virksomheder og faldt pladask for OKON. Firmaet er specialiseret i medarbejderbaseret

it- og informationssikkerhed og holder til i Udviklingsparken i Viby.

Konsulent og sælger

– Det handler om at støtte den menneskelige side af it-sikkerheden, forklarer Ulla Hefsgaard.

Som eksempel nævner hun vores omgang med passwords.

– Nogle benytter talkombinationer som for eksempel fødselsdage eller telefonnumre, som er lette at huske. Andre har måske et besværligt password, som de skriver ned på en lap papir og gemmer under tastaturet. Begge dele gør det nemt for hackere at trænge ind i computeren. Samtaler om jobbet kan også udgøre en risiko, hvad enten vi taler med nogle i bussen eller i mobiltelefon på gaden: Hvem ved, hvem der lytter? OKONs opgave er på den ene side at gøre folk bevidste om risikofaktorer-

ne, på den anden side at ændre folks adfærd.

I dette interessante miljø er Ulla Hefsgaard blevet lært op, ikke bare som konsulent, men også som sælger. Hun har human resource management som speciale, og har i rigt mål fået lejlighed til at anvende sine faglige kompetencer. Hun tøver ikke med at anbefale virksomhedsdating til andre studerende.

Synnøve Ressem / synnove.ressem@ntnu.no

Ny i redaktionen

Den norske journalist Synnøve Ressem er på et to måneders erfaringsudvekslingsophold på Aarhus Universitet. Til daglig er hun informationsmedarbejder på Norges teknisk- og naturvitenskapelige universitet (NTNU). Opholdet er finansieret af Nordisk Råd.

750 studerende fik erhvervskontakt

Projektzone.dk er blevet en stor succes. På et år har samarbejdet mellem Handelshøjskolen i Århus og Aarhus Universitet formidlet ca. 350 praktikpladser og 400 samarbejdsprojekter til studerende i Århus.

ERHVERVSPRAKTIK

750 kontrakter i løbet af bare et år, viser en ny evaluering af Projektzone.dk. Konsulent Rasmus Jakobsen ved Projektzone.dk indrømmer, at han er mere end overrasket – både over omfanget og over den positive modtagelse, Projektzone.dk har fået. Evalueringen viser nemlig, at ni ud af ti virksomheder har fået et mere positivt syn på akademisk arbejdskraft gennem samarbejdet. Stort set alle virksomheder giver desuden udtryk for, at de er tilfredse med de studerendes faglige kvalifikationer.

400 virksomheder er med

Det er konsulenterne fra Projektzone.dk, Rasmus Jakobsen og Mads Ellegaard, der besøger virksomhederne for at undersøge, hvad de har liggende af opgaver og udfordringer, som kan løses i samarbejde med studerende fra handelshøjskolen og/eller universitetet.

– Dermed giver projektet en win-win-situation for alle parter. Virksomhederne får løst opgaver, som ellers ikke ville være blevet løst. De studerende lærer til gengæld at anvende teori i praksis, styrke deres netværk og får tillige en værdifuld arbejds erfaring, fortæller Rasmus Jakobsen.

I alt 400 virksomheder er listet i Projektzone.dk's database. De dækker et bredt spektrum inden for den offentlige og private sektor. Her er alt fra industri til salg og kommuni-

kation. Mere eller mindre alle faggrupper er repræsenterede. Langt de fleste er små og mellemstore virksomheder, hvoraf 80 procent af har under 50 ansatte.

Studerende søges

Omkring halvdelen af virksomhederne ligger i Århus. Resten er danske virksomheder i det øvrige Jylland og i København – eller udenlandske. Nogle i meget eksotiske omgivelser – Rasmus Jakobsen har eksempler på studerende, som besøgte Kairo og Dubai i praktikperioden. Desuden har flere udenlandske ambassader knyttet sig til kontakt-databasen.

– De studerende repræsenterer en blandet faggruppe, hvor humaniora er godt repræsenteret. Men virksomhederne efterspørger alle studieretninger, siger Rasmus Jakobsen

– Attraktive kompetencer blandt de studerende er: information, kommunikation, human resource og generelle organisationskundskaber, ser han og tilføjer, at sprogfag er populære – særligt hos virksomheder, der samarbejder med udlandet.

Projektzone.dk har i dag 120 konkrete opgaver liggende, som forskellige virksomheder søger hjælp til at få løst. Projekterne er beskrevet på www.projektzone.dk

Synnøve Ressem / synnove.ressem@ntnu.no

VIKRSOMHEDSDATING

Chancen for at deltage i en virksomhedsdating byder sig igen den 9. november kl. 18.00 i Studenterhus Århus.

– Første gang deltog 17 virksomheder og 70 studerende. Med tre minutter per møde blev der afviklet 270 dates på en time. Denne gang inviterer vi flere studerende og virksomheder og udvider selve datingen til fem minutter. Tre minutter var lige i underkanten til at udveksle erfaringer og ønsker om et eventuelt samarbejde, fortæller konsulent Rasmus Jakobsen fra Projektzone.dk. Tilmelding skal ske på www.projektzone.dk.

Lars Kruse/AU-foto

Det første kuld på 30 studerende fra 20 forskellige lande er allerede i gang med uddannelsen på det nyetablerede Center for Journalistiske Universitetsuddannelser (CJU), der ligger på Katrinebjerg.

DANSK SUCCES MED ERASMUS MUNDUS

Danske universiteter ligger i top, når det gælder om at udbyde fælleseuropæiske kandidatuddannelser under Erasmus Mundus-programmet.

Programmets formål er at tiltrække kvalificerede udenlandske studerende og forskere og fremme mobilitets- og udviklingssamarbejdet med ikke-europæiske partnere. Universiteterne modtager primært EU-støtte i form af stipendier til undervisere og forskere, der kommer fra et land uden for EU/EØS.

EU-Kommissionens Erasmus Mundus-kontor har offentliggjort, at 21 nye universitetskonsortier vil modtage støtte til at udbyde en fælleseuropæisk Erasmus Mundus-

kandidatuddannelse fra studieåret 2006/07. Heraf har de fem danske partnere, og to af dem koordineres endda af Danmark. Dermed er antallet af danske universiteter, der skal til eller allerede udbyder en Erasmus Mundus-kandidatuddannelse oppe på otte. Aarhus Universitet deltager sammen med bl.a. Journalisthøjskolen i uddannelsen "Erasmus Mundus Master in Journalism and Media within Globalisation: The European Perspective".

I alt er 57 Erasmus Mundus-kandidatuddannelser blevet godkendt i de tre år, programmet har eksisteret. /hp

Anders Correll

Arkitekt Jane Havshøj (forrest) og billedhugger og performancekunstner Kirsten Justesen i den smalle glasmontre, der skal danne rammen om deres lyslevende kunstværk.

Et lyslevende kunstværk

Det kommende kunstværk i Studenternes Hus vil byde de forbipasserende på en ny oplevelse hver gang!

Varm og kold luft kombineret med den nyeste teknologi inden for selvlysende materialer bliver hovedbestanddelene i et nye og "levende" kunstværk, der kommer til at pryde den vestlige glasgavl på Studenternes Hus ud mod Nordre Ringgade.

Det nye kunstværk bliver indrammet i en glasmontre, der er toetager høj og en meter bred, og som oprindeligt fungerede som et væksthuis.

– Vores idé var at udtænke et kunst-

værk, der kunne illustrere processen i det smalle rum. Udtrykke, hvad der sker, når den store glasfacade påvirkes af skiftevis lys og mørke, kulde og varme, siger arkitekt Jane Havshøj, der sammen med billedhugger og performancekunstner Kirsten Justesen står bag det kommende kunstværk.

– Selvom vi aldrig har arbejdet sammen før, så blev vi hurtigt optaget af tanken om at skabe et kunstværk, der skifter udtryk, så mødet med værket bliver en ny oplevelse hver gang, siger Kirsten Justesen.

Gulvet og loftet skal beklædes med en "dyb-sort" temperaturfølsom film, der afhængig af temperaturen vil changere i mørke farver, og som en Rio Negro fra Amazonas omkranser det tidligere tropi-

ske væksthuis. De brede vinduessprosser forsynes med en lysledende folie, der lyser i forskellige nuancer om natten. På første sal ophænges et gardin vævet af forskellige lysreflekterende tråde, der ved påvirkning med ultraviolet lys vil oplyse vinduespartiet med et helt specielt grønt fluorescerende lys om aftenen.

Og måske er det netop om aftenen, det kommende og lysende kunstværk vil give de forbipasserende den største oplevelse. De to kunstnere har i hvert fald tilbragt adskillige nætter på Ringgaden for kunne udvælge de rigtige farver til kunstværket.

– Vi var simpelthen nødt til for at se, hvordan lyset fra gaden og bygningerne vil påvirke rummet og kunstværket, siger Jane Havshøj.

Jane Havshøj og Kirsten Justesen er udvalgt af Statens Kunstfond, der har skudt ca. en million i det nye kunstværk, hvoraf langt de fleste penge er gået til at undersøge og kombinere de lys- og temperaturfølsomme materialer.

– Vi forsøgte at finde samarbejdspartnere her på universitetet, men det lykkedes desværre ikke. Derfor er de forskellige materialer udviklet i et tæt samspil med Teknologisk Institut i Århus, og det har været meget fascinerende at få kunsten og forskningen til at gå hånd i hånd, siger Kirsten Justesen.

Kunstværket forventes færdigt inden jul. /ac

– Som æstetiske tidsskrifter har vi et åbenlyst interessefællesskab, siger redaktør for *Passage* Mads Rosendahl Thomsen (yderst t.h.) om det nye samarbejde mellem *Passage*, *Passepartout* og *Peripeti*.

Tidsskrifter i samarbejde

De tre tidsskrifter ved afdelingerne for Litteraturhistorie, Kunsthistorie og Dramaturgi planlægger et tættere samarbejde i fremtiden.

Passage, *Passepartout* og *Peripeti*, som de tre tidsskrifter hedder, bor under samme tag på Institut for Æstetiske Fag på Kasernen, og redaktør for *Passage*, postdoc Mads Rosendahl Thomsen, ser samarbejdet som en helt naturlig udvikling.

– Som æstetiske tidsskrifter har vi et

åbenlyst interessefællesskab. Meningen er, at vi skal koordinere udgivelserne og for eksempel tage fælles temaer op. Det kunne være et emne som "Kanon", siger Mads Rosendahl Thomsen, der afviser, at samarbejdet er begyndelsen til en egentlig sammenlægning.

Som første handling i det nye samarbejde holdt tidsskrifterne fredag den 30. september en fælles reception, der også markerede udgivelsen af et nyt nummer af de tre magasiner. *Passage* nr. 53

handler om det danske avantgardetidskrift *ta'*, der udkom med kun otte numre i 1967-68, men som havde en markant indflydelse på samtidens litteratur og kunst. *Passepartout* nr. 25 retter fokus mod nutidens ændrede midlaldersforståelse, mens *Peripeti* nr. 4 forsøger at anskue Dogme 95 fra forskellige dramaturgiske og æstetikteoretiske vinkler.

Institutleder Niels Lehmann skulle på instituttets vegne have budt det nye sam-

arbejde velkommen, men han blev forhindret, og det samme gjorde hans stedfortræder, professor Morten Kyndrup. Så derfor måtte lektor Erik Exe Christoffersen, der også er redaktør på *Peripeti*, træde til, og han havde selvsagt ikke svært ved at takke på "instituttets vegne". Han opfordrede til, at instituttets sidste fag, musik, også kommer på banen med et tidsskrift. Det kunne passende hedde *Partitur*, mente han. /hp

Lars Kruse/AU-foto

Lars Kruse/AU-foto

Studerende og lærere på Klassisk Filologi mødes hver onsdag til en fælles frokost. Forrest til højre docent Ole Thomsen i samtale med Marianne Pade, der er forskningsrådsprofessor.

De elsker deres fag så helt ustyrligt

– og løber ikke alt for meget efter tidsånden. I jubilæumsåret arbejder de klassiske filologer dog på både en bacheloruddannelse i oldtidkundskab og netbaseret efteruddannelse. I et opgør med eurocentrismen ser de også nye muligheder for tværfagligt samarbejde på universitetet.

– Hvad ville du selv svare, hvis du fik det spørgsmål på din 75-års fødselsdag? Og her taler vi endda om en vital gubbe, som i den store sammenhæng er mere end 2000 år. Det er da noget at fejre, svarer docent, dr.phil. Ole Thomsen tilbage på spørgsmålet, om der nu er så meget grund til at fejre, at det i år er 75 år siden, Franz Blatt blev ansat som

den første docent i klassisk filologi ved Aarhus Universitet.

– Men omgivelserne har det jo lidt svært med denne vitale gubbe. I har ikke ligefrem medvind i dagens danske uddannelsesdebat?

– Nej, den herskende økonomisme kan ikke rigtig forsones sig med sådan et gammelt fag, hvis nytte ikke er indlysende. Og skal vi kun leve op til det krav, kan vi godt lukke, medgiver Ole Thomsen, der er en af de tre fastansatte på Afdeling for Klassisk Filologi, som den 8. oktober samlede venner af antikken til forelæsning og fest på Aarhus Universitet. Og her har faget det godt, melder docenten.

– Vi får forsket og skrevet, og det kan bruges i den store verden og i Danmark. Det er da et sundhedstegn. Og vi holder jubilæum med en stor flok højt motiverede studerende omkring os. Det er dog et vidnesbyrd om, at nogen i omverdenen har det godt med os. Og det er endda de unge.

– Men I er jo underlagt et nytteperspektiv?

– Ja. Jeg har da også hørt smarte, “moderne” humanister sige, at hvis vi klassikere skal overleve, skal det være på receptionen af antikken – hvordan den er blevet modtaget og omfortolket og har inspireret senere perioder. Vi hævder så beskedent og forhåbentlig effektivt, at de antikke forfattere også har en værdi i sig selv.

– Fagets tidligere professor, den berømte og skarpe Holger Friis Johansen, sagde med en typisk formulering: “Det er meget godt med al den tale om reception, men man skal også vide, hvad det er, der bliver reciperet”. Man skal vide, hvilken oldtid senere perioder bruger, og man skal i det hele taget ikke løbe alt for meget efter tidsånden. Det insisterer vore studerende også på. De vil høre noget om de antikke forfattere selv og ikke kun, hvordan Shakespeare brugte dem. De skal nok holde os på dydens sti, siger Ole Thomsen.

Opgør med eurocentrismen

Dyd eller ej, så er de klassiske filologer ved at oprette en netbaseret efter- og videreuddannelse, som har vakt stor forhåndsinteresse blandt gymnasielærere. De skal efter gymnasireformen inddrage antikreceptionen og moderne problemstillinger i undervisningen i oldtidkundskab – demokratiopfattelser, synet på sport og krop, opfattelser af kærlighed og meget andet. Og som noget nyt også en åbning mod det Egypten og den nære orient, hvor den græske kultur har sine rødder.

– I dag må vi gøre op med eurocentrismen. Grækerne var selv opmærksomme på, hvor meget de skylder egypternes oldgamle kultur, og det mediterrane perspektiv åbner op for et spændende samarbejde på tværs af fag og fakulteter ved universitetet. Det ville være utroligt givende, hvis vi her i Århus fik et fælles miljø

for studier af det klassiske og nærorientalske, siger Ole Thomsen om de nye perspektiver i antikforskning.

Det sproglige fundament

– Men da antallet af institutterne på Humaniora skulle reduceres, valgte I at gå sammen med et sprogfag og ikke de klassiske arkæologer. Hvorfor det?

– Der var store overvejelser dengang. Vi håbede, at åbningen mod Romansk kunne give os hele den sproglige og litterære åbning mod senere tider, og den fik vi. Vi var også sikre på, at det ikke ville komme til en skilsmisse mellem os og arkæologerne, og det har heldigvis også vist sig. Vi har et godt samarbejde om nye studieordninger og fælles rusundervisning, så der er ikke opstået noget skisma, fordi vi gik til moderne tid i stedet for den klassiske. Vi får desuden løbende sidefagsstuderende fra fag som idehistorie og filosofi, og i praksis kan vi konstatere, at samarbejdet med kolleger på andre humanistiske fag i dag er langt mere åbent end for 20-30 år siden.

– Hvor ser du jeres plads ved fremtidens universitet, som det tegner sig nu?

– Ingen drømmer om, at man kan drive kulturstudier uden at have de sproglige rødder til den pågældende kultur i orden. Har man ikke det, får man kun et ekko af sig selv i mødet med de fremmede kulturer. Så vi skal også være her til at pleje det sproglige fundament for studiet af Grækenland og Rom som forudsætning for europæisk kultur. Der skal være nogen, der kan gå til kilderne og se, om det, vi tillægger grækerne og romerne, er noget, vi selv har fundet på, eller om det er autentisk.

For at indfri den ambition arbejder de klassiske filologer også på at få oprettet en bacheloruddannelse i oldtidkundskab, der i dag har

status som sidefag.

– Faget kan mageligt bære det, når de arkæologiske og historiske aspekter inddrages. Og hvis receptionspektivet skal behandles med en rimelig grad af professionalisme, kræver det en øget indsats, mener Ole Thomsen.

Leve ungdommen

– Den klassiske filologis identitet har været til debat flere gange gennem årene. Har faget fundet den?

– Jeg håber, det er en uafbrudt diskussion. Perspektivet på antikken er jo under løbende forandring, og fagets identitet afhænger af det omliggende samfund. Når man umuligt kan være pessimist på fagets vegne, er det, fordi man er omgivet af ungdom, som brænder for det her og vil slå for det. Det er jo meget karakteristisk for klassikere, at de elsker deres fag så helt ustyrligt og kan være utålelige for andre at høre på. Men det er meget inspirerende at se 18-20-årige, der kommer og simpelthen vil have noget at vide om Homer. Det lyder måske som et “leve ungdommen” fra en ældre herre. Men det er i meget høj grad det, jeg mener.

– Hvad ville være den bedste jubilæums gave, du på fagets vegne kunne få?

– At man besinder sig og genindfører latin i gymnasiet. Og hvis jeg har to ønsker, må det andet være, at vi får mindst et fast dansk professorat i klassisk filologi. At vi ikke har det, er helt uhørt i en international sammenhæng.

I forbindelse med jubilæet udkommer på Aarhus Universitetsforlag bogen Caput et fons, hvor Jens E. Degn fortæller forhistorien og historien om den klassiske filologi ved Aarhus Universitet.

I morgen er der atter en dag

Procrastination – den kroniske trang til at lave overspringshandlinger og udsætte opgaver – er et stigende problem i den vestlige verden. Det viser ny forskning, som også peger på, at fænomenet er langt mere udbredt blandt universitetsstuderende end blandt befolkningen som helhed. Hvorfor kan mange af os bare ikke få tingene gjort? Og hvorfor har studerende sværere ved det end andre? CAMPUS har undersøgt, hvorfor vi udsætter os for udsættelse.

TENDENS

Just do it lyder det kendte slogan i Nike-reklamerne.

Men netop det, at få det gjort, har mange af os umanerligt svært ved – med eller uden Nike-sneakers på fødderne. Det er, som om der er alle grunde i verden til at gå i gang med endnu en overspringshandling, tjekke e-mail, sende sms, vande blomster eller gå en tur med hunden, i stedet for at få lavet den opgave, der er vigtigst lige nu.

Heldigvis er vi ikke alene. Gennem historien er der masser af eksempler på berømte og tilsyneladende driftige folk, som har haft lidt for let ved at lade sig aflede.

Teologen, filosofen og kirkefaderen Augustin var så plaget af kødets lyster, at han skrev en selvbiografi om, hvordan det kristne krav om afholdenhed sled hans sjæl i laser i ungdomsårene. Den seksuelle gratifikation lå trods alt mere lige for end Guds velsignelse og herlighederne i himlen.

Leonardo da Vinci var en af de værste. Som indbegrebet af et renæssance-menneske var han interesseret i alt og fik aldrig afleveret noget til tiden. "Den Sidste Nadver" blev først gjort færdig, efter at hans mæcen havde truet med at indstille sin støtte, og den sidste streg på "Mona Lisa" blev først sat tyve år efter den første.

Selv nobelpristagere har været ramt. Den danske læge og immunolog, Niels K. Jerne, der modtog nobelprisen i fysiologi/medicin i 1984, var ikke ligefrem nogen hurtigløber gennem uddannelsessystemet. Faktisk var han det, tyskerne kalder en rigtig *Spätzünder* – en mand med lang eftertænding – der havde mere travlt med at udforske de københavnske kunstnerkredse end at sidde derhjemme begravet i fysiologiens grundbøger. Først efter 13 års studier kunne han fejre sin kandidateksamen.

Stort problem blandt studerende

De seneste års forskning i *procrastination*, som det hedder på engelsk, når man frivilligt udsætter handlinger, man har til hensigt at udføre, tyder på, at problemet er voksende. I 1978 viste en undersøgelse, at 15 procent af befolkningen i USA og Canada var moderate *procrastinators*. I

dag er tallet nærmere 50 procent af befolkningen. Og blandt gymnasieelever og universitetsstuderende pegede undersøgelser fremlagt på en forskningskonference på Roehampton University i den forløbne sommer på, at tallet ligger mellem 70 og 90 procent. Af dem angiver ca. 25 procent, at deres trang til at udsætte stresser dem alvorligt, og at det går ud over karaktererne.

En lang række universiteter i England og USA har oprettet centre og kurser med det formål at rådgive og hjælpe studerende med kronisk udsættelsestrang. Det sker blandt andet på universitetet i Leeds, der har ansat en psykolog, som to gange om året afholder kursus i, hvordan man

forskere i fænomenet *procrastination*. Han har gennemgået næsten 700 forskningsartikler om emnet inden for psykologi, økonomi, filosofi og sociologi og kigget på historiske dokumenter, der går 3000 år tilbage. Hans konklusion er klar: Menneskets hang til at udsætte vigtige gøremål har været kendt og fordømt – især i den vestlige kultur – siden tidernes morgen.

Hesiod, den græske digter, skrev allerede ca. 700 år før vor tidsregning om fliden, der får arbejdet til at gå godt, mens udsættelse af arbejdet fordærver mennesket, og den berømte hindutekst om Krishnas lære, Bhagavadgita, sammenligner *procrastination* med andre karakterbrister

Lektor Piers Steel, Haskayne School of Business, Calgary i Canada:

Evolutionsbiologisk er vi disponeret for at søge hurtige belønninger og undgå umiddelbare farer. Da livet kun handlede om at finde føde og formere sig, gav det fuldt ud mening. Men i dag lever vi i en high tech-tidsalder, hvor mål og deadlines som regel er mere langsigtede, og det samme er belønningen for at nå dem. Samtidig er mængden af ting, der kan distrahere os – bare tænk på fjernsynet og internettet – eksploderet.

undgår at udsætte og lærer at komme i gang. Kurserne er altid overtegnede på forhånd, men – tro mod deres lidelse – dukker sjældent mere end halvdelen op ved kursernes begyndelse. Det er altid en grund til at udsætte lidt mere ...

Et historisk fænomen

Og det har der faktisk været siden menneskeheden rejste sig op og begyndte at gå på to ben, mener ph.d. og lektor Piers Steel fra Haskayne School of Business i Calgary i Canada.

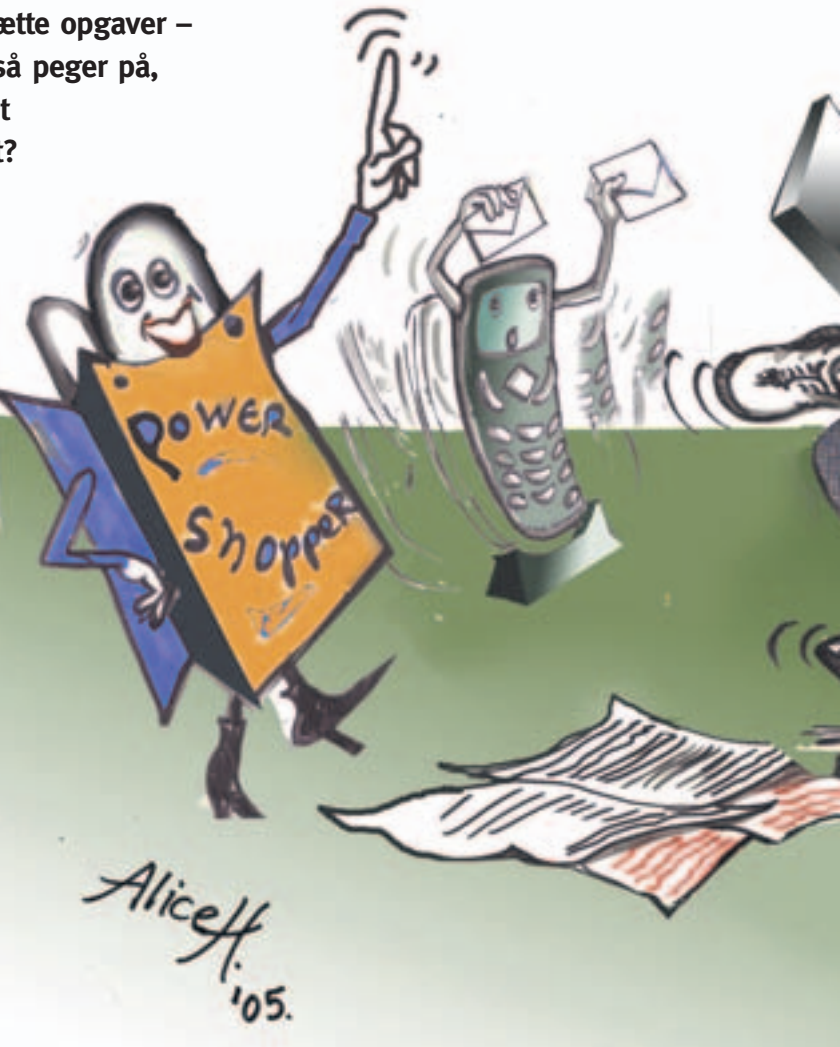
– Evolutionsbiologisk er vi disponeret for at søge hurtige belønninger og undgå umiddelbare farer. Da livet kun handlede om at finde føde og formere sig, gav det fuldt ud mening. Men i dag lever vi i en high tech-tidsalder, hvor mål og deadlines som regel er mere langsigtede, og det samme er belønningen for at nå dem. Samtidig er mængden af ting, der kan distrahere os, eksploderet – bare tænk på fjernsynet og internettet, siger Piers Steel, som CAMPUS har talt med.

Piers Steel er en af verdens førende

som ondskab, stædighed og dovenskab. Menneskets hang til udsættelse har altid været omgivet af lige dele fordømmelse og morskab. Den usædvanligt flittige amerikanske statsmand, opfinder og avisudgiver Benjamin Franklin var en stor modstander af slendrian og formulerede i sin selvbiografi det råd, mange siden har forsøgt at videregive uden det store held: Udsæt aldrig til i morgen, hvad du kan nå i dag. Satirikeren Mark Twain var hurtig til at vende den om: Udsæt aldrig til i morgen, hvad du kan nå i overmorgen.

Med den moderne psykologiske videnskab har vi fået en lang række forklaringer på, hvorfor vi ikke kan lade være med at udsætte vigtige opgaver, selv om vi ved, at det skader os på længere sigt. De dækker over alt fra overdreven perfektionisme til angst for succes eller fiasko, koncentrationsbesvær, impulsivitet, lavt selvværd, oprør mod autoriteter og depression.

Ifølge Piers Steel viser undersøgelser også, at mænd lettere lader sig friste til at udsætte en opgave end kvinder, og at unge er langt mere ud-

satte for udsættelse end ældre. Desuden tyder flere undersøgelser på, at skrivearbejde er noget af det, vi allerhelst lader os friste væk fra.

– Selv forfattere fortæller om, at det fylder dem med frygt at skulle skrive. Det handler om, at vi helst undgår det, der er svært, og det er svært at skrive. Vi eksponerer os selv i ekstrem grad, når vi skriver, og derfor søger vi tilflugt i utallige overspringshandlinger, siger Piers Steel.

Udsat for udsættelse

Her ligger med andre ord kimen til et stort problem for universiteterne, hvor unge i en årrække "lever af" netop det at skrive opgaver.

– Som universitetsstuderende skal man for første gang i livet til at forholde sig til helt igennem "ureguleret" tid. Man er flyttet hjemmefra, overvågningen fra forældre og skole er væk, og man skal til at lære selvkontrol og -disciplin. Samtidig føles friheden ubegrænset og fristelserne er utallige. Og så skal man altså til at skrive opgaver med relativt lange deadlines. Det er lidt problematisk, siger Piers Steel.

På studenterrådgivningen ved Københavns Universitet (KU) får man mange henvendelser fra studerende, der er plagede af deres tilbøjelighed til at udsætte.

– Det er typisk omkring speciale-skrivningen, studerende henvender sig, siger psykolog Trine Fredtoft fra studenterrådgivningen på KU.

Hun har været med til at skrive pjecen *Udsætter du dig for udsættelse?*, hvor der er gode råd til studerende og andre, der lidt for let lader sig friste af en overspringshandling.

– Der er mange grunde til, at nogle bare udsætter og udsætter. Overdreven perfektionisme og angsten for at blive færdig og måske komme ud til arbejdsløshed er to væsentlige årsager. Der er heller ingen tvivl om, at en del har det svært med lange deadlines. Nogle vælger at skifte til IT-universitetet eller til en mellemlang videregående uddannelse, hvor deadlines typisk er kortere, skemabelastningen større, og hvor der er mere klasseundervisning. For mange er det en enorm belastning altid at skulle vælge og være ansvarlige over for valget. Vi oplever også, at udenlandske studerende i Danmark bliver pløkforvirrede over at skulle vælge for eksempel eksamensform, siger Trine Fredtoft.

Bedst under pres

Trangen til at udsætte opgaver har alvorlige konsekvenser for mange studerende. Flere undersøgelser viser således, at *procrastination* i høj grad

Alice Hansen

påvirker studerendes psykiske velbefindende, deres stressniveau og dermed den overordnede tilfredshed med universitetslivet.

Men interessant nok har trangen til udsættelse tilsyneladende også indflydelse på den akademiske performance.

Den hollandske arbejdspsykolog Wendelien van Eerde kunne i en stor undersøgelse blandt universitetsstuderende i 2003 konstatere, at studerende, der indrømmer at have store problemer med at få lavet deres ting, er lige så intelligente som deres mere selvdisciplinerede medstuderende. Alligevel får de dårligere karakterer, fordi de laver opgaverne i sidste øjeblik.

– Folk, der udsætter deres arbejdsopgaver til sidste minut, siger alle, at de arbejder bedst under pres. Det er en klassisk forsvarsmekanisme. De har aldrig prøvet andet. Men der er ingen, der i længden arbejder bedst under pres – slet ikke når det drejer sig om komplekse opgaver, forklarer Piers Steel.

En anden undersøgelse fra Ohio State University viser samme resultat. Her lavede man et kontrolleret ti-ugers eksperiment midt i undervisningen i faget “studiekompetencer” for at undersøge 116 studerendes grad af udsættelsestrang, og hvordan

det påvirkede dem. De svært ramte *procrastinators* fik samlet set et noget lavere karaktergennemsnit ved den ugentlige eksamen på kurset end dem, der kunne disponere deres tid.

“ Psykolog Trine Fredtoft, studenterrådgivningen, Københavns Universitet:

Det kan være en lettelse for mange studerende, at det er ydre omstændigheder ved studiet, der stresser. For mange er det meget svært selv at styre intensiteten i studiet.

Samtidig brugte den første gruppe konstant rationaliseringer, når de skulle forklare deres handlegrunde: “Jeg venter, til jeg er inspireret,” “Jeg ved, jeg kan klare det i sidste minut” osv.

– De studerende, der altid udsatte opgaveskrivningen, forklarede, at de hele tiden gik og ventede på det bedste tidspunkt at begynde. Men det, de i virkeligheden ventede på, var, at deres angst blev så stor, at den tvang dem til at gå i gang, siger manden bag undersøgelsen, professor Bruce Tuckmann, til universitetets nyhedsblad for forskning.

Instinkt og fornuft

Piers Steel mener, at vores medfødte trang til at søge umiddelbare beløn-

ninger og udsætte handlinger, hvor fortjenesten ligge et stykke ude i fremtiden, bliver et større og større problem i en verden, hvor vi bliver mere stressede og frit kan vælge

mellem et utal af muligheder – uden sikkerhed for at vælge rigtigt.

– Livet har altid været en kamp mellem vores instinkter og tilbøjeligheder og vores fornuft. Men spørgsmålet er, om vi kan stole på, hvad fornuften fortæller os. Er det godt at tage en uddannelse og bestå sine eksamener? Ja, formentlig, men fortjenesten ligger et stykke ude i fremtiden. Der er masser af overspringshandling, som tilbyder en umiddelbar gratifikation. Man kan sagtens se en sammenhæng her til den katastrofale fedmeepidemi, der hærger i den vestlige verden, siger han.

På det personlige plan kan vi dog gøre en del for at reducere vores instinkt for at udsætte. For eksempel kan vi reducere mængden af distra-

tioner. Ifølge Piers viser undersøgelser, at ansatte på moderne vidensarbejdspladser i gennemsnit bliver forstyrret hvert ottende minut. Hver afbrydelse varer i gennemsnit fem minutter. Det er næsten halvdelen af arbejdsdagen.

Det handler også om at vide, hvor alt er. Undersøgelser viser nemlig, at vi bruger op mod halvanden time af en arbejdsdag på at lede efter ting. Andre gode råd er at sætte kortsigtede mål og først give sig selv en belønning, når det mål er nået, og at begynde med de vanskelige opgaver først på dagen, når man er frisk. Meget handler simpelthen om automatiseret tilvænning.

– Børn kan ikke lide at få børstet tænder og skal konstant mindes om det, men til sidst bliver det en indgroet del af hverdagen, siger Piers Steel.

Hvad kan universiteterne gøre?

Det store spørgsmål er, hvad universiteterne selv kan gøre for at mindske problemet. For at der er et stort problem blandt studerende, tyder ikke mindst de lange studietider på mange uddannelser på.

Trine Fredtoft fra studenterrådgivningen på KU anbefaler flere korte deadlines.

– Det kan være en lettelse for man-

ge studerende, at det er ydre omstændigheder ved studiet, der stresser. For mange er det meget svært selv at styre intensiteten i studiet. Men det skal selvfølgelig heller ikke blive for gymnasieagtigt. Det er en svær balance, indrømmer hun.

Det Naturvidenskabelige Fakultet på Aarhus Universitet indførte for et par år siden en kvarters-ordning som erstatning for semester-ordningen. Dermed er studiet blevet delt op i mindre bidder med flere eksamener. Flere institutter har også indført eller er på vej til at indføre specialekontrakter, hvor specialet skal afleveres på en bestemt dato. Piers Steel mener, det er gode initiativer.

– Tid er en afgørende faktor. Jo længere vi må vente på belønningen, jo mere tilbøjelige er vi til at udsætte en opgave. Det taler for flere små opgaver og korte deadlines. Det er også meget vigtigt, at læsepladsforholdene på et universitet er gode. Mængden af distraherende elementer er mindre på et bibliotek, end hvis man sidder derhjemme, siger han og understreger, at der også er mere avancerede faktorer på spil.

– For eksempel spiller værdien af udbyttet af en handling en stor rolle for vores motivation. Handlingen skal give mening for os. Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at studerende hele tiden ser en mening med at læse, gå til eksamener og tage en uddannelse. At det er vejen til et bedre og rigere liv. På den anden side var vi ikke mennesker, hvis der aldrig var et spring mellem vores hensigter og vores handlinger.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Links:

Piers Steel driver en omfattende webside om procrastination, www.procrastinus.com, hvor man bl.a. kan teste sig selv og se, om man er i “risikogruppen”. Pjecen *Udsætter du dig for udsættelse?* findes på www.studraadgiv.dk

Body, Sport and Society in Norden – Essays in Cultural History
Niels Kayser Nielsen
180 sider, 198 kr., Aarhus Universitetsforlag

Ildrætten er ikke en særlig institution ved siden af de nordiske samfund, men en integreret og formativ del af dem.

Det er udgangspunktet i 10 kulturhistoriske essays om idrætten i Skandinavien siden 1780, af lektor Niels Kayser Nielsen fra Institut for Historie og Områdestudier.

Bogen belyser idrættens forhold til det omgivende samfund og leverer samtidig et bidrag til en sammenlignende nordisk idrætshistorie, hvor forskelle og ligheder mellem de nordiske landes idrætshistorie er i fokus.

Etik, moral & værdier
Jørgen Husted
420 sider, 298 kr., Forlaget Philosophia

Hvorfor skulle jeg gøre, hvad moralen siger? Hvem er min næste? Hvad gør et liv til et godt liv?

Sådan lyder nogle af etikens spørgsmål, og det er dem, lektor i filosofi Jørgens Husteds bog handler om. Den fremstiller og diskuterer en række store tænkeres svar, herunder Platons, Aristoteles', Kants og Kierkegaards. Men også svarene fra moderne tænkere som Løgstrup, Sartre og Raz diskuteres.

Bogens gennemgående temaer er medmenneskelighed, næstekærlighed, sympati, respekt, anerkendelse, menneskeværd, lykke og mening med livet.

In Search of a Language for the Mind-Brain – Can the Multiple Perspectives be Unified?
The Dolphin 33
Ocke-Schwen Bohn, Albert Gjedde m.fl. (red.)
399 sider, 348 kr., Aarhus Universitetsforlag

Hvordan er sprogets forhold til tanken, og hvordan skal forholdet undersøges? Er der et grundlag for rationaliteten, og kan vi stole på det?

Det er store spørgsmål, som har optaget tænkere i årtusinder. I denne 33. udgave af *The Dolphin*, der er redigeret af forskere fra Aarhus Universitet, forsøger en række forskere fra forskellige discipliner at etablere et fælles grundlag for diskussionen af spørgsmålene. Bidragsyderne omfatter forskere inden for neurovidenskab, lingvistik, filosofi, kognitiv videnskab, litteratur, computervidenskab og etnografi.

Solbilleder
Mette Perregaard (red.)
184 sider, 298 kr., Tidsskriftet Sfinx

Solbilleder er både en rejse- og en fotobog fyldt med smukke og fascinerende fotografier af nogle af Sydeuropas kendte og ukendte seværdigheder. Dannelsesrejsens fikspunkter Rom, Napoli, Athen og Istanbul vises, som byerne tog sig ud, da H.C. Andersen rejste der kort efter fotografiets oprindelse i 1839. De historiske fotografier spejles i nutidige biller af den danske kunstner Mette Perregaard. I et essay af fotografiforskeren Lars Kiel Bertelsen introduceres turistfotografiet som en ny genre i midten af 1800-tallet.

Nordenforestillinger i dansk politik 1945-1968
Lars Hovbakke Sørensen
252 sider, 198 kr., Forlaget Historia

Bogen er det første værk, der afdækker brugen af Norden og det nordiske i den politiske debat. Socialdemokraterne betonedede bl.a. omsorgen for den nordiske velfærdsstat som en særlig nordisk værdi, mens Det Radikale Venstre lagde

mere vægt på de nordiske landes særlige fredelige kultur som et argument for at dyrke de nordiske relationer.

Bogen giver gennem arkivbaserede analyser en række nyfortolkninger af vigtige udenrigspolitiske problemstillinger, for eksempel forhandlingerne om dannelsen af et nordisk fællesmarked NORDEK 1968-1970.

Medusas søn
David Bugge
416 sider, 349 kr., Forlaget Anis

På baggrund af Martin A. Hansens talrige romaner, noveller, digte, essays, kronikker, dagbøger og breve undersøger bogen den dobbelthed, der fra først til sidst kendetegnede hans syn på digtningen. Ved nyfortolkninger af kendte og mindre kendte tekster påvises i et hidtil uset omfang konflikten mellem digtning og etik i Martin A. Hansens liv og værk, og der kastes nyt lys over forfatterskabets mange dystre digtersymboler. Desuden løfter bogen sløret for, hvordan Martin A. Hansen samtidig havde sans for et positivt samspil mellem digtning og etik.

Gensyn med sofavælgerne
Jørgen Elklit m.fl.
245 sider, 268 kr., Aarhus Universitetsforlag

Danskerne er gode til at stemme. Valgdelta-gelsen er høj, langt højere end i de fleste andre lande. Hvad skyldes det?

Det spørgsmål diskuteres i bogen, som derudover indeholder grundige analyser af de etniske minoriteters valgdeltagelse i Danmark i forbindelse med kommunevalgene.

Bogen bygger dels på materiale i form af valglisterne i 25 kommuner ved valgene i 2001 med 1,4 mio. vælgere og dels på en interviewundersøgelse fra 2002.

Vidensarkæologien
Michel Foucault
280 sider, 249 kr., Forlaget Philosophia

Forlaget Philosophia på Afdeling for Filosofi har oversat og udgivet Michel Foucaults L'archéologie du savoir fra 1969.

I bogen gør Foucault op med vidensbegrebet som det eneste omdrejningspunkt for hans filosofiske undersøgelser. Vores syn på viden må ses som indlejret i en række bredere samfunds-mæssige strukturer.

Bogen er en nøgle til at trænge dybere ned i en af de tilgrundliggende intuitioner hos Foucault: hvordan forholdet mellem ordet og tingen altid er problematisk.

Erklärungsstrategien, semantische Felder und Makrostrukturen
Alexandra Kratschmer
695 sider, 498 kr., Aarhus Universitetsforlag

Bogen behandler tre tekstsemantiske emneområder teoretisk og praktisk. Ved hjælp af et nyt, tværgående analyseinstrumentarium bliver deres samspil for første gang beskrevet som en organisk helhed.

Bogen henvender sig ikke kun til romanister og tekstlingvister, men også til litteraturforskere, sprogfilosoffer og historikere.

CAMPUS modtager gerne henvendelser om nye bøger skrevet af folk med tilknytning til Aarhus Universitet.
e-mail: campus@au.dk tlf.: 8942 2334

Hjemme på Klitten?

Er det muligt at konstruere et hjemsted? Mange europæere bor og lever to steder, f.eks. i Norden om sommeren og i Sydeuropa om vinteren. Og mange føler sig lige godt hjemme begge steder. Er det, fordi identitet mere er et spørgsmål om proces og konstruktion end om essens og autenticitet? Artiklen er et uddrag fra lektor Niels Kayser Nielsens nye bog *Steder i Europa*.

HJEM OG IDENTITET

Af Niels Kayser Nielsen

Det hedder sig på Holmslands Klit, at der er tre slags mennesker: de onde og de gode – og så dem fra Søndervig. Det er nu én ting. Det hedder sig også, at der er tre andre slags mennesker: de fastboende, turisterne – og så sommerhusejerne. Det er en helt anden slags ting, og den er nok mere sociologisk korrekt. Den, der skriver her, hører ind under gruppen sommerhusejere; i Klegod. Den lokale købmand, Niels Lauridsen, nævnte en gang i en bisætning, “at I jo i grunden også er en del af os”. Det gjorde mig glad, af grunde jeg skal prøve at gøre rede for i det følgende.

Os, der er sommerhusejere, kommer normalt østfra. Turisterne kommer sydfra. Og de fastboende kommer hjemmefra. Det gør en forskel. Tyskerne sydfra kan vi her se bort fra; de er næsten altid glade – og ligeglade. For dem handler det om Vestkysten som helhed. Om de lejer et hus i Vejers, i Bjerregård eller i Houvig har ikke den store betydning. De nyder at være i den vestjyske natur – og er så godt som uden undtagelse høflige sommerhusnaboer. Ikke et ondt – eller kommenterende – ord om dem. Vi er glade for vores naboer fra Hamburg, Peter og Helga, der er her hvert år tre uger i oktober. De har et dansk flag i vinduet og kender de fleste gode svampesteder i Hovverdalen Plantage.

For dem, der bor her året rundt, er det også lige meget. Det med Klitten. Her bor man jo; uden videre. Man har rodfæstetheden i behold. Det er ligesom i Esbjerg: “Min familie stammer fra Klitten”, siger man – når man skal angive soliditet og sikre sig status. Bedre kan det ikke blive. Vejen er banet. Man kan ikke rokses.

For os, der er sommerhusejere, er det anderledes. Også fordi vi er så mange slags. Nogle bruger sommerhuset som pengemaskine og kommer aldrig herud. Andre lejer aldrig ud og har sommerhuset for at være så meget som muligt på Klitten. Enhver må have sine ønsker og sine økonomiske behov. Vi tilhører dem, der ikke lejer ud. Det giver nogle muligheder – og nogle forskelle. Og i det følgende skriver jeg kun om os, der kommer her jævnligt. I vores tilfælde helst hver weekend – og i hvert fald i alle ferier. Vi er her ca. 1/3 af året. Visse år mere end det.

Men hvad er det så, der trækker? Sandsynligvis en kombination af forskel og lighed. Uden forskelligheder bliver vores liv for trist; omvendt kan vi ikke leve uden en vis samhørighed og delagtighed.

Lidt afhængigt af, hvor man kommer østfra,

begynder forskellen at melde sig omkring Boris eller Videbæk. Pludselig bliver himmelen en meter højere – og man kan begynde at køre hurtigere. Man bliver – også trafikmæssigt – glad for det vestjyske slogan om, at det hele skal foregå så lovligt som muligt. Og sætter hastigheden op: man skal køre efter forholdene. Under alle omstændigheder får man en smuk løvskov ind til Ringkøbing. Og så begynder “lykkeland “. Vonå er et forvarsel, som ledsages af udsigten ud over fjorden, hvor man noterer sig, om den er i “skjorteærmer” eller ej. Glæden ved at dreje til venstre i Søndervigkrydset markerer det næste skridt i retning af sindsro. Stresset tager af. Snart drejer man fra, og er fremme!

Rigtigt hjemme er vi vel ikke. Vi er fra Silkeborg, Aarhus og Galten; fra Horsens og Herning. Men alligevel ... Vi er så godt som hjemme. Fortroligheden gør sit. Genkendeligheden er massiv. Så meget er der heller ikke sket, siden vi – og her snakker jeg så kun privat – var her sidst. Peter Slot har igen har solgt et legehuse – og vi skal lige ind omkring Klegod Købmands-handel for at proviantere og sige “god-daw”. Alt er ved det gamle. Kort sagt: Der bliver tændt op i pejsen, og man glæder sig over roen og stilheden – efter rejsen; og arbejds-ugen.

Lørdagen byder på sit. Fortroligheden med Lat købe *Dagbladet* hos Pia i Minekiosken eller hos Allan i hans hyggelige forretning på det nye Fisketorv – lidt småsnak hos Frank og Jonna i boghandelen. Man noterer sig, hvilke kuttere der er ude, og hvem der er inde. Og suger ind af lugten – ikke duften (den findes nemlig ikke her) – af penge, fisk, olie og benzín. Hvide Sande er ikke mindst et sansefænomen. Og så kører man hjem. Klar til Radio Klitholm. Jørgen Christensen er som altid god til at snakke med folk; med et glimt i øjet. Hans og Ida fra Tarm var der tidligere, og “Jytte Pedersen i studie og teknik”. Måske kommer Ole “Søm” forbi; han har ofte hummerhaler, makrel eller ål – eller noget helt fjerde med. Såsom dabs, dvs. salte vindtorrede isinger, i sæsonen. Det bliver til en times snak eller to om det seneste nyt. Fx om “æ rørhøne”, der nu hedder “æ burhøne”, fordi man måtte en tur i spjældet på grund af noget spirituskørsel. Ak, ja. Sådan er der så meget. Ole skal videre. Han er tømrermester og skal ud og “lave service”. Ole er vi nært knyttet til. Han er også den, der organiserer billetter til den årlige Hawfest med lokalrevy, spisning og fællessang. Vi har altid haft en reservenøgle til huset deponeret hos Poul Poulsen. Denne kloge og eftertænkssomme mand er både elektriker- og murermester, men kan også finde på at læse fx Frida Kahlos erindringer. Hvide Sande er ingen ø.

Scanpix

Dette sted er vores andet hjemsted. Min hustru og jeg har boet i både Finland og Umeå, arbejdet i både Helsingfors og Horsens, og er nu hjemmehørende i Aarhus – og på Klitten.

Hvorfor føler vi os hjemme herude? For det gør vi; og vil ikke bytte med noget. Den smukke natur gør sit, men den kan ikke stå alene. Der er også smukt andre steder i Europa. Så altså: For det første er frihedsfølelsen og fornemmelsen af højt til loft afgørende – både naturmæssigt og i social henseende. Vi sætter også pris på den udprægede lighedsfornemmelse og jævnbyrdighed blandt folk; man kommer ikke langt med et visitkort i Hvide Sande. For det tredje er der ligefremheden og den udprægede mangel på blærethed (når man ser bort fra trangen til hvide løveskulpturer på visse sideveje). Ukrukketheden er et tydeligt Hvide Sande-tegn. Bagsiden af den mønt er en undertiden lige lovlig veludviklet sans for det materielle. En lille fyr hos én af naboerne i Klegod, der så en kanariefugl i bur, spurgte engang: “Hvor meget kan du egentlig tjene på den fugl?” For det fjerde er det befriende at slippe for alle inflationsordene. Der er meget lidt, som er “fantastisk” på Klitten. Man hører også sjældent ord som “implementering” og

“omstillingsparathed”. Men kik ind i én af kutterne. Her er der så meget it-udstyr, at det nok kan få et offentligt kontor til at blegne af misundelse. Det er ikke fordi, man ikke er omstillingsduelig og med på det nyeste. Man snakker bare ikke så meget om det.

Og så er der det afgørende: imødekommenheden. Det kan lyde sært. Det hedder sig normalt på Klitten, at man ikke tager imod dem udefra. Det er en myte. Afmålt er man nok. Jeg husker en gang i en forretning ude på Parallelvej, hvor jeg havde købt ingefær og – en smule undskyldende – forklarede, at det var godt til stegt makrel. Svaret var: “Jow!”. Intet andet. Ingen hovedrysten, men ekspeditricen må have tænkt sit – det måtte jeg så også gøre.

På den anden side: en fredag aften i midten af 1990’erne. Der var bal på havnen, Klitdrengene spillede, og fiskerne var kommet i land. Der var gang i’en. Min hustru og jeg stod lidt i teltet, nød musikken og fik en svingom, der mindede os om vore smukkeste finlands-svenske sømandsvalse, og så var der én af de lokale, som sagde: “Du er da ikke herfra”. Min reaktion var et spørgsmålstejn: Hvordan ved du det? “A ka si’ et o di sku”, sagde han. Jeg

var den eneste i teltet, som ikke havde træsko på. Men accepterede blev vi alligevel, over en kold øl.

Og sådan er det. Efter en vis anskuelsesøvelse bliver man, selv som sommerhusejer – og turist – behandlet ordentligt på Klitten. Nogle af os oplever endda at blive accepteret og behandlet rigtigt godt. Og tak for det. I bund og grund er snæversynet ikke til stede på Klitten. Nok er man selvbevidst – som ordentlige mennesker er det – men man er ikke eksklusiv.

Det ville også have været sært andet. Kendetegnende for Klitten er, at man altid har været åben for andre nationaliteter og andre skikke. Det hænger formodentlig sammen med, at man altid har haft vilje og lyst til – eller været tvunget til – at se noget nyt.

En ting er de mange arbejdsvandringer enten sydpå til marsken eller østpå til det frodige Østjylland, som nok kunne friste karl og pige. De er historisk veldokumenterede. Noget andet er de mange udlændinge, der ubesværet er gledet ind i samfundet. En tredje faktor er fiskerlivets åbenhed. Man kan gå en tur på kirkegårdene på Klitten: død i Grimsby (“omme i

Grimsby”, som det hedder), i Bremerhaven, i Holland etc, står der på gravstenene. Aldrig har her været langt til udlandet og det anderledes. England er det nærmeste nabosogn mod vest.

Men – og det er nok det vigtigste – samtidig har man kendt sit eget værd og ikke ladet sig imponere. De mange fine fotografier fra omkr. 1900 fra Klitten, hvor man ser familien stå op-radet foran den smukke klitgård, er vidnesbyrd om en nok lavmælt, men også stærk og solid selvsikkerhed. Lad det forblive sådan. Det er godt at have et hjemsted – også et hjemsted at dele ud af.

Det er dette hjemsted, vi som sommerhusejere og turister gerne vil tage del i. Her er man sig selv, men ikke sig selv nok. Vi glæder os til at blive gamle herude. Så skal det hele nok gå. Og så er der jo det med skatteprocenten ... Den forsvandt ganske vist med kommunesammenslutningen i 2005. Men mindet om den holdes stolt i hævd. Som en refleksiv nostalgi.

Steder i Europa

Niels Kayser Nielsen

305 sider, 328 kr., Aarhus Universitetsforlag

Niels Kayser Nielsen er lektor ved Institut for Historie og Områdestudier.

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

FORSKERNE I MEDIERNE

Temaet i sidste nummer af *CAMPUS* har bragt flere læsere til tastaturet.

Humanister arbejder med data

Temaet i *CAMPUS* 15 (26.9.05) var forskerne i medierne. Et vigtigt emne, som man kan sige mange kloge ting om. Man kan også dumme sig gevaldigt, og desværre har *CAMPUS*-redaktionen valgt at lade humaniora repræsentere af Hans Hauge, som er sørgeligt uvidende om, hvad der forgår i humaniora. Jeg nægter ikke, at der kan være nogle, som synes, at Hauges synspunkter har en vis underholdningsværdi, men der er jo en fare for, at *CAMPUS'* læsere fra andre fakulteter får det indtryk, at Hauges syn på humaniora dækker det, humanister faktisk laver. Det ville ikke bare være ødelæggende for vores ry, det er simpelthen fuldstændigt forkert. Derfor denne rettelse:

Hauge blev citeret for, at “vi går ikke ud og finder nogen data ... vi opfinder selv vores data”. Hvis Hauges “vi” refererer til humanister, så passer det ikke. Humanister, som tager deres arbejde alvorligt (dvs. stræber efter at skabe viden i modsætning til at lave vittigheder), arbejder med data. Det gør historikere, folk i sprogvidenskab og i musikvidenskab, etnologer, antropologer, arkæologer, folk i informations- og i medievidenskab, ja, selv filosoffer og litteraturer, hvis de har højere ambitioner end at lave hyggesnak. De går alle ud og finder nogle data, som de behandler og prøver at fortolke. Når Hauge siger, at “vi opfinder selv vores data”, så kan det godt være, at Hauge gør det, og at der er nogle få i humaniora, som bygger deres karriere på at sælge deres hallucinationer, men de er altså et lille ynkeligt mindretal.

I den anledning vil jeg også gerne spørge om, hvorfor *CAMPUS* giver spalteplads til Hauges trosbekendelser. Han tror “ikke på videnskaben” og “... ikke på forestillingen om en skarp skellen mellem faktum og værdi”. Det er jo synd for Hauge, at han har det så svært med videnskaben, og at han mangler de kritiske evner, som skal til, når det drejer sig om skellen mellem faktum og værdi, men den slags relativistisk sludder har jo hverken nyheds- eller erkendelsesværdi.

Prof. Dr. Ocke-Schwen Bohn
Afdeling for Engelsk

Svar:
Hensigten med temaet om forskerne i medier var at sætte fokus på forskellige holdninger til, hvordan forskere kan/bør optræde i medierne. Lektor Hans Hauge repræsenterer en af de holdninger. Andre blev fremført af docent Hans Fink (også fra humaniora) samt professor Helge Kragh. /Red.

Anstændig meningsudveksling

I sidste nummer af *CAMPUS* blev der, som led i et tema om forskernes rolle i den offentlige debat, bragt et interview med Hans Hauge. Interviewet tog udgangspunkt i, at Hauge efter en klumme i *JP* om Per Flys film (bragt d. 27-08-05) blev kaldt uanstændig. I *CAMPUS* gav Hauge udtryk for, at de folk som var blevet forargede over hans klumme, var folk, som forventede en videnskabelig argumentation. Men, fremhævede Hauge, der er forskel på at skrive en videnskabelig artikel og at skrive en klumme i en avis. Man skal derfor ikke forvente videnskabelige begrundelser i en klumme. Som Hauge udtrykte det: “Folk går fejl af genre. Det kan man så grine af bagefter.”

Som personligt ansvarlig for, at Hauge blev kaldt uanstændig, kan jeg ikke genkende denne beskrivelse. At jeg blev oprørt over Hauge, skyldtes to ting: At han i sin klumme kritiserede Per Flys film, *Bænken*, *Arven* og *Drabet*, uden at have set dem, samt at han kaldte Per Fly en løgner uden anden begrundelse, end at han ikke var enig med Hauge om, hvorvidt der eksisterer klasser i det danske samfund.

Problemet i denne sammenhæng er, at man

Fakta-fetichisme?

I *CAMPUS* nr. 15 svarer Hans Hauge endeligt, om end indirekte, på den kritik, blandt andre jeg har fremført mod ham efter hans kommentar i *Jyllands-Posten* om Per Flys film *Drabet*. Ifølge Hauge har vi, hans kritikere, misforstået genre og behandlet Hauges indlæg som en videnskabelig artikel – noget, det under alle omstændigheder er absurd at gøre, al den stund der ifølge Hauge ikke er noget, der hedder humanistisk videnskab, da al humaniora er formidling.

Til det er der at sige: Hvordan formidler man en film, man ikke har set? Er det virkelig for meget at forlange, at man faktisk har bare dette minimale kendskab til det, man kritiserer? Er det virkelig en faktafetichistisk videnskabsfundamentalisme – eller er det bare almindelig anstændighed i enhver form for debat, videnskabelig eller i avisen?

Og hvor ligger formidlingen i at fremføre decideret vrøvl, som at der ikke skulle findes klasser? Det generer mig såmænd ikke, at Hauge taler fra sit udgangspunkt som *born again* borgerlig, men det falder vel sådan set mest tilbage på ham selv, at han ikke har bedre argumenter for sin borgerlighed end ævl. Med ideologer som Hauge behøver den danske intellektuelle borgerlighed skam ingen kulturradikale eller venstresnoede fjender!

Jon Rostgaard Boiesen
Stud.mag.

af en fast klummeskriver ved en af landets største aviser kan forlange en højere grad af lodighed, end man forlanger af en tilfældig læserbrevsskribent. Dette krav om lodighed har dog intet at gøre med en eller anden særlig form for akademisk argumentation, som Hauge som lektor og dr.phil. i særlig grad må formodes at skulle leve op til.

Kravet udspringer derimod af, at når man med den implicitte billigelse og støtte fra en avis udtaler sig i det offentlige rum, så har ens ord betydeligt større vægt end den almindelige læsers meninger. Som følge heraf er kravet om at kunne begrunde sine udtalelser sagligt højere for en klummeskriver end for en læserbrevsskribent. Man kan derfor forvente, at en klummeskribent ikke kalder folk for løgnere uden saglig begrundelse eller kritiserer film, de ikke har set. Da læserbreve og klummer derfor med god ret kan betragtes som forskellige genrer, og da Hauge ikke synes at respektere de krav og standarder, som klummen som genre stiller, er det således Hauge, som går fejl af genre – noget, jeg hjertens gerne skal grine af, når lejlighed byder sig.

Hauge svarer

Ocke-Schwen Bohn er en rigtig videnskabsmand. Han burde derfor have repræsenteret humaniora i *CAMPUS* i stedet for mig. Han ved, hvad der foregår i humaniora. Og det er jo noget af en præstation for en specialist i fonetik.

Hvordan ser humaniora ud? Der er på en ene side et “lille ynkeligt mindretal”, der “sælger hallucinationer”, som laver “vittigheder” og “hyggesnak”, som opfinder data, og som ikke kan skelne mellem faktum og værdi. Og så er der på den anden side et stort flertal, der finder data, fortolker dem og skaber viden. Gad vide, hvilken viden Bohn har skabt de sidste par år?

Retorikken er velkendt. Det er altid et lille mindretal, der ødelægger det for flertallet.

Hvad Bohn angår, kan jeg huske, han omtalte Freud og psykoanalyse som astrologi, der ikke hørte hjemme på et universitet. For at udrydde al relativistisk sludder lykkedes det ham at få indført undervisning i sociobiologen og myreeksperten Edmund O. Wilsons teorier i faget videnskabsteori. Vi glæder os til et interview med ham om sociobiologien som grundlagsvidenskab for “humaniora”.

Der findes ifølge Carsten Fogh Nielsen “grundlæggende standarder for anstændig meningsudveksling”. Nu kunne det jo være interessant at vide, om Bohns aggressive bemærkninger (mon aggression er et instinkt ifølge sociobiologien?) opfylder Fogh Nielsens regler for anstændig meningsudveksling eller ej. Hvis han ikke tager fonetikerens i skole, går jeg ud fra, at Bohns stil er standard

Har dette da noget som helst at gøre med spørgsmålet om forskeres rolle i den offentlige debat at gøre? Ja, det har det desværre, idet den illustrerer, at selv en kendt forsker ved et af landets største universiteter tilsyneladende ikke formår at leve op til de mest basale krav for offentlig diskussion.

Den deprimerende konklusion på dette faktum synes da at være, at den største opgave vedrørende forskernes rolle i den offentlige debat måske ikke er hverken at få flere forskere til at blande sig i debatten eller at sikre, at forskerne lever op til bestemte standarder for god videnskabelighed. Opgaven er måske langt mere beskeden end som så, nemlig at sikre, at de forskere, som rent faktisk blander sig, lever op til de almindelige og grundlæggende standarder for anstændig meningsudveksling.

Carsten Fogh Nielsen
Ph.d.-studerende ved
Institut for Filosofi og Idéhistorie,
Afdeling for Filosofi

for de anstændige, de seriøse og de videnskabelige.

Desuden mener Fogh Nielsen, at der stilles større krav til mig end til andre, fordi jeg har en fast klumme i *Jyllands-Posten*. Hvad krav og anstændighed angår, overlader jeg nu trykt det til *Jyllands-Posten*. Deres dommekraft stoler jeg mere på end Fogh Nielsens. Hans regler for anstændig meningsudveksling, anser jeg blot for at være et forsøg på at begrænse ytringsfriheden.

Hvad nu selv anledningen angår, Per Flys nye film, kunne jeg ikke nå at se den, da jeg skrev klummen, dagen før filmen havde premiere. Jeg kommenterede hans udsagn i stedet.

Hvad “løgnen” angår, tog jeg udgangspunkt i hans udtalelse om, at middelklassen som helhed og kollektivt altid lyver og fortrænger, og da både Fly og undertegnede tilhører denne klasse, så lyver vi også. Er det en uanstændig slutning?

Hans Hauge, Nordisk Institut

Af tidsmæssige grunde har Hans Hauge ikke haft mulighed for at svare på indlægget fra Jon Rostgaard Boiesen.

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Forsvar
HUM

Fredag den 18. november 2005, kl. 13.00 (præcis)
forsvarer professor **Jacob Wamberg** sin doktorafhandling med titlen: "Landskabet som verdensbillede.

Naturafbildning og kulturel evolution i vesten fra hulemalerierne til den tidlige modernitet".
Forsvaret finder sted i Auditorium 1, Teologi, bygning 1441, Ndr. Ringgade.

PH.D.-GRADEN

Forelæsninger
SUN

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.scient.med. **Michael Schacht Hansen** den 3. november 2005, kl. 15.00 et offentligt forsvar med titlen: "Prior-information-driven fast dynamic magnetic resonance imaging – methodology and application of the k-t BLAST method". Forsvaret finder sted i Auditorium B, Skejby Sygehus.

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.med. **Peder Skov Wehner** den 25. november 2005, kl. 13.00 et offentligt forsvar med titlen: "Expression of Hsp27, Hsp60, and Hsc70 in pediatric c-ALL-, normal precursor B- and B-cell populations". Forsvaret finder sted i Samfundsmedicinsk Auditorium, Bygning 1262, Universitetsparken.

SAM

På baggrund af ph.d.-afhandlingen "Primate theory of mind: a comparative psychological analysis", og med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i psykologi afholder cand.psych. **Jill Tina Byrmit** en offentlig forelæsning. Forsvaret finder sted fredag d. 14. oktober 2005 Kl. 14.00. Auditoriet, Psykologisk Institut. Nobelparken, Jens Chr. Skous Vej 4, 8000 Århus C.

STUDENTERFONDEN AF 1963

Er du studerende? Og har du et arrangement af faglig, social eller kulturel karakter? Søg Studenterefonden af 1963 om støtte.

Studenterefonden af 1963 yder økonomisk støtte til faglige, sociale og kulturelle aktiviteter blandt de studerende ved Aarhus Universitet. Studenterefonden kan ikke søges af fagrådene.

Studenterefonden uddeler cirka 10.000 kr. en gang årligt.

Ansøgninger skal indeholde:

- Fyldestgørende projektbeskrivelse
- Regnskab eller budget for de pågældende aktiviteter
- Der skal oplyses om søgt eller bevilget støtte fra anden side
- Foreninger og lignende skal indsende oplysninger om foreningens økonomi

Ansøgninger skal være fonden i hænde **senest 1. november 2005** og sendes til:

Studenterefonden af 1963
Ledelsessekretariatet
Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 1
8000 Århus C.

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på: www.perst.dk

FORSKNINGSSTØTTE

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet Aarhus er et antal kandidatstipendier, ph.d.-stipendier, turnus-ph.d.-blokke og fripladser ledige til besættelse. Se det fulde opslag på www.health.au.dk/fakultet/stillingsopslag. Ansøgningsfrist d. 15. december 2005.

Kulturaftalestipendier 2006-2007

Kulturaftalestipendier til Schweiz, Israel, Japan og Tyskland. Oplysninger om de enkelte lande og betingelser findes på www.ciriusonline.dk.

Ansøgningsfristen er fredag den 14. oktober 2005 kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser

Novo Scholarship Programme in Biotechnology and Pharmaceutical Sciences

For the year 2006 Novo Nordisk and Novozymes offer scholarships to support graduate training of some of the best students in biotechnology and pharmaceutical sciences, including bioinformatics, molecular biology, microbiology, medicinal chemistry, pharmacology, pharmacy, drug delivery at Danish Universities and Lund University. The deadline is Wednesday, November 16th, 2005 at 12.00. For further information please visit: www.au.dk/meddelelser

Oticon Fondens ph.d.-stipendier 2005/2006

Stipendierne har som formål at skabe økonomisk grundlag for et treårigt ph.d.-studieforløb inden for det audiologiske fagområde. Se opslaget i dets fulde længde på www.oticonfonden.dk/2005OpslagPhdStipendier.pdf. Ansøgningsfrist d. 30. november 2005

Stipendier til ph.d.-uddannelse på
Det Naturvidenskabelige Fakultet

Der indkaldes ansøgninger om optagelse på den naturvidenskabelige ph.d.-uddannelse med start 1. februar 2006 eller senere. Ansøgningsfrist 15. november 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 218/5-12. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser

Forskning i Alternativ Kræftbehandling

UFAK (Kræftens Bekæmpelses ad-hoc Udvalg vedr. Forskning i Alternativ Kræftbehandling) opslår hermed 3 millioner kroner til dansk forskning i anvendelsen af alternative behandlingsformer inden for kræftområdet. Ansøgningsfrist torsdag den 1. december 2005 inden kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser

Det Europæiske Universitetsinstitut Firenze

Stipendier tilbydes for september 2006 i historie, kulturhistorie, økonomi, retsvidenskab, statskundskab og sociologi. Nærmere oplysninger indhentes fra instituttets websted: www.iue.it. Ansøgningmateriale findes på instituttets websted og skal indsendes i elektronisk form senest d. 31. januar 2006. Oplysninger om stipendieforhold for danske ph.d.-studerende kan fås hos Rektorkollegiet, Fiolstræde 44, DK-1171, København K, tlf. 33 92 54 03.

LEGATER

Læge Dorff Kjeldsen og Hustrus Fond

Legater fra fonden kan søges af lægestuderende, der er dimitteret fra Aalborg Katedralskole og har bestået eksaminer svarende til 1. del af medicinstudiet (3 årsværk/6 semestre) på et af landets universiteter. Ansøgningsfrist torsdag den 10. november.

Se www.au.dk/meddelelser

MØDER M.V.

Call For Papers: Symposium i Anvendt Statistik
Det 28. Symposium i Anvendt Statistik afholdes i København den 23.-25. januar 2006 i et samarbejde mellem Informatik og Matematisk Modellering, Danmarks Tekniske Universitet og Danmarks Statistik. Personer, der vil bidrage med et indlæg på symposiumet, bedes sende titel og et resumé på ca. 10 linjer senest d. 24. oktober 2005.

Se: www.au.dk/meddelelser

The Local, the Regional, and the Global
in the Emergence of Popular Music Cultures
Københavns Universitet (KUA), 24.-26. oktober 2005
Konference arrangeret af forskningsprojektet "Dansk rockkultur fra 1950'erne til 1980'erne". På konferencen præsenteres nogle af projektets forskningsresultater, og de vil indgå i dialog med en lang række bidrag fra udenlandske forskere.
Nærmere oplysninger på <http://www.rockhistorie.dk/conference/>, hvor der også er en tilmeldingsformular.

BOLIG

Til leje:

69 kvm. 2-værelses lejlighed i Viby i attraktivt kvarter, 2 km fra Rådhuspladsen udlejes til gæstelærer el. lign.. Nyt køkken, nyt bad og tæp på alt. Husleje kr. 5.500,-/md + forbrug. Depositum 3 mdr. Tlf: 4028 8608 Lene Lyngrod.

Søges:

Italiensk gæstelærer søger 2-3 værelses lejlighed fra 1. november 2005. Lejligheden skal være centralt beliggende i Århus og være møbleret. Kontakt: Tina Hansen, Inst. for sprog, litteratur og kultur, Afd. for Klassisk og Romansk. Tlf: 8942 6402 (kl. 8-15). Mail: romatf@hum.au.dk

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 5464. vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Annoncen kan afleveres personligt på ovennævnte adresse.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det også muligt at indtaste sin annonce gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20 dage.

KALENDER

10.-29. OKTOBER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

Mandag 10.
KL. 15.15.-18. NEUROKOSMOLOGIER
Det ser ud til, at hjernen i stigende grad bliver en art metafor for menneskelig identitet. En forestilling om, at “du er din hjerne”, synes at dukke op i en lang række tilsyneladende adskilte sammenhænge, fra pædagogik til æstetik. Andreas Roepstorff, lektor ved Centre for Functionally Integrative Neuroscience & Department of Social Anthropology, introducerer denne neurokosmologi og fortæller om, hvad det er muligt at undersøge med de nye hjerneskannings-teknikker. Studenternes Hus.
Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

Tirsdag 11.
KL. 15. TILTRÆDELSESFORELÆSNING
I forbindelse med sin udnævnelse til adjungeret professor i human metabolisme ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet holder Kitt Falk Petersen, MD forelæsningen “Type 2 diabetes – lessons learned from clinical studies”. Aud. 2, Søauditoriet. Efter forelæsningen er der reception.

KL. 19. EINSTEINFORELÆSNING: TID OG RUM
Vi ved fra Einsteins relativitetsteori, at tid, længde og samtidighed ikke er absolutte begreber, men afhænger af bevægelsen af observatøren. I sit foredrag uddyber lektor Ulrik I. Uggerhøj de relativt vidtrækkende konsekvenser af dette simple faktum. Søauditoriet, Universitetsparken. Arr.: Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus.

KL. 19.30 DEN LILLE KEMIKER PÅ 2 TIMER
Prof., dr.scient. Karl Anker Jørgensen. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Onsdag den 12.
KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
“Women on the run: Women Years in Denmark” by Joke Habben. Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
A Novel Business. Simon Frost on Economics, Aesthetics and Reading for the Goods. Lok. 124, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

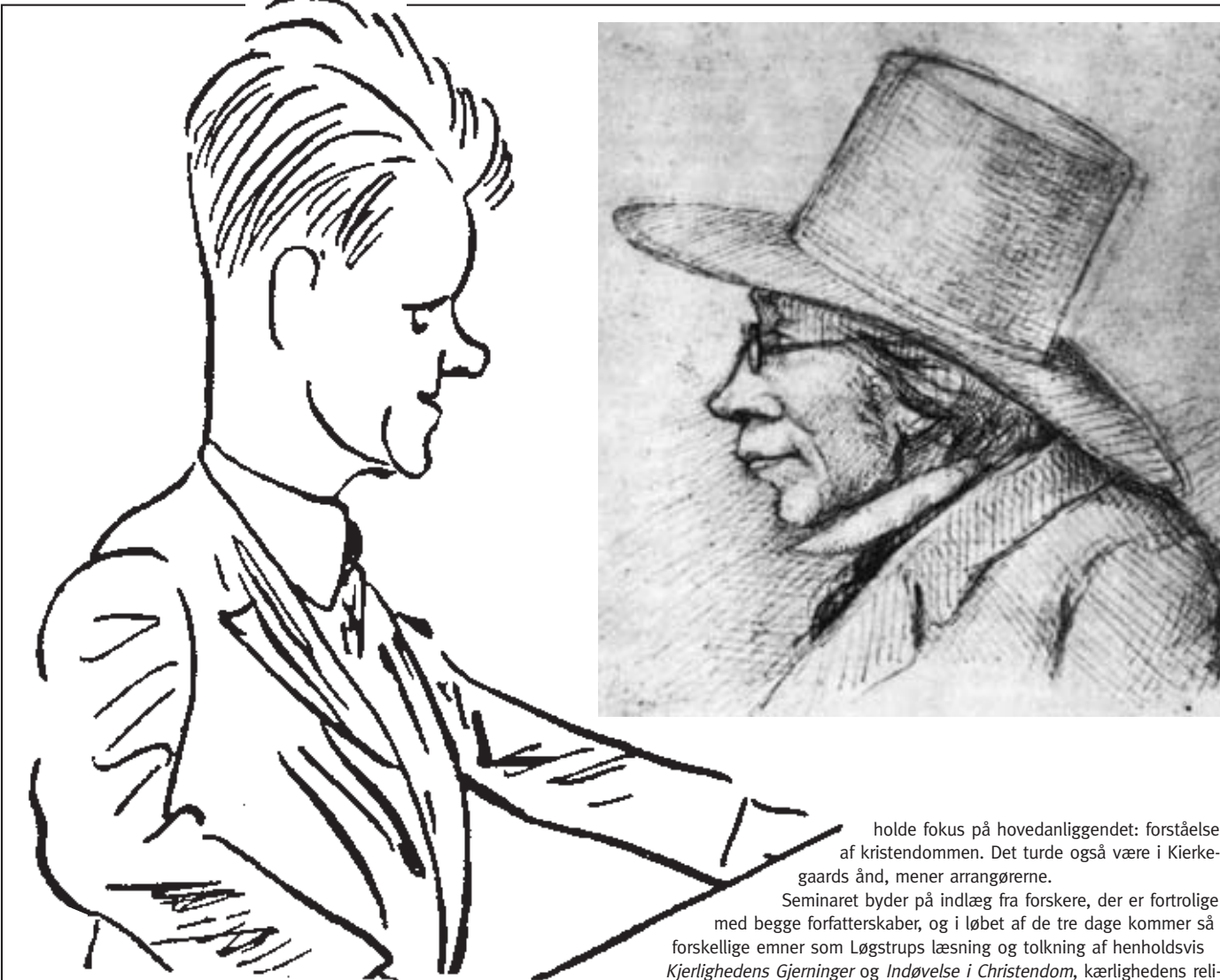
KL. 14.15. NÅR DANSKE MEDIER GÅR I KRIG
På baggrund af en større analyse af danske nyheds-mediers dækning af invasionen af Irak belyser prof. Stig Hjarvard, hvordan danske medier tog stilling for og imod krigen både på lederplads, i debatstof og i journalistikken, og hvilke kilder de især anvendte. Lok. 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Medievidenskab.

KL. 16. PISA-UNDERSØGELSERNE – HVOR SKÆVT STÅR DET TIL?
I efterårets foredragsrække om uddannelse og dan-nelse fortæller den nationale projektleder på PISA, professor Niels Egelund, DPU, om det omdiskuterede forskningsprojekt. Aud. A1, bygn. 1333. Arr.: Kritisk Profil.

KL. 19.00 MIT LIV SOM FORSVARSADVOKAT
Merethe Stagetorn fortæller om sager, som ofte fik stor mediedækning, og giver en kritisk vurdering af retssikkerheden og varetægtsfængsling i Danmark. Handelshøjskolen. Arr.: Studentermenigheden.

Torsdag 13.
KL. 20. VI SKRIVER
Fem vidt forskellige kvindelige sangskrivere, der hver især har sat deres præg på den danske musikscene, præsenterer deres sange solo. Entré kr 40,-/60,-. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Fredag 14.
KL. 14. & ANDERSEN
I efterårets foredragsrække om H.C. Andersens liv i litteraturen holder Jacob Bøggild et foredrag om Kierkegaard & Andersen. Bygn. 1453, lok. 223. Arr.: Nordisk Institut.

KONTROVERSER OM KRISTENDOM

I år fejres både et Kierkegaard- og et Løgstrup-jubilæum, nemlig hhv. 150-års dødsdag og 100-års fødselsdag. Begge forfatterskaber har fort-sat mange læsere. Kierkegaard er ved at få sin samlede værkudgave, medens K.E. Løgstrups *Opgør med Kierkegaard* netop er udkommet i en ny udgave.
Så der er nok gode grunde til, at Søren Kierkegaard Forsknings-centret og Løgstrup Arkivet nu tager forholdet mellem de to store dan-ske filosoffer og teologer op til fornyet drøftelse. På et kommende se-minar lægger de op til at se på Løgstrups opgør med friske øjne og at

holde fokus på hovedanliggendet: forståelsen af kristendommen. Det turde også være i Kierke-gaards ånd, mener arrangørerne.
Seminaret byder på indlæg fra forskere, der er fortrolige med begge forfatterskaber, og i løbet af de tre dage kommer så forskellige emner som Løgstrups læsning og tolkning af henholdsvis *Kjerlighedens Gjerninger* og *Indøvelse i Christendom*, kærlighedens reli-gion, Løgstrups musikalske fordring og Kierkegaards sans for hørbarhe-den. Seminaret indledes med løgstrupske spørgsmål til Kierkegaard-forskningen og kierkegaardske svar.
Ud over den obligatoriske tilmelding anbefaler arrangørerne også del-tagerne at forberede sig med studier af Kierkegaards *Indøvelse i Chri-stendom*, 3. udgave samt den nysudkomne bearbejdede udgave af Løg-strups *Opgør med Kierkegaard*.

K.E. LØGSTRUP OG SØREN KIERKEGAARD
AUDITORIUM 1, DET TEOLOGISKE FAKULTET
28.-30. OKTOBER
WWW.TEO.AU.DK

Mandag 17.
KL. 20. FULDMÅNEAFTEN
Efterårshimlen. Stjernehimlen i efteråret og musik under stjernerne. Forestillingen gentages kl. 21.30. Entré kr. 60,-. Planetariet. Arr.: Steno Museet, Universitetsparken.

Tirsdag 25.
KL. 19. EINSTEINFORELÆSNING: EINSTEIN, KOSMOLOGI OG ASTROFYSIK
Lektor Jes Madsen om Einsteins generelle relativitets-teori, der spiller en vigtig rolle i moderne kosmologi og astrofysik. Forelæsningen giver eksempler herpå, såsom sorte huller, gravitations-stråling, gravitations-linser, samt Universets udvikling. Søauditoriet, Universitetsparken.

KL. 19.30. NORDENFORESTILLINGER I DANSK POLITIK 1945-1968
Historikeren Lars Hovbakke Sørensen har kortlagt forestillingen om et særligt nordisk fællesskab og hvordan begrebet “nordiske værdier” er blevet brugt og misbrugt i den politiske debat. Studenternes Hus, mødelokale 2. Arr.: Historia.

Onsdag 26.
KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Visit Aarhus – Why? Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 14.15. BREAKING THE RULES
Director Anders Refn on the importance of challenging the conventions of classic editing in search of a new cinematographic language. Illustrated through examples from Anders Refn's own works and from his collaboration with Lars von Trier on *Breaking the Waves*, *Dancer in the Dark* and *Dogville*. Lok. 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Medievidenskab.

KL. 19. VINSMAGNING
Barololand - Kongen af Piemonte. Kr. 150,-/170,-. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Torsdag 27.
KL. 15. TILTRÆDELSESFORELÆSNING
I forbindelse med sin udnævnelse til professor i reproduktionstoksikologi ved Anatomisk Institut og Klinisk Institut, holder overlæge, dr.med. Erik Ernst forelæsningen “Human frugtbarhed. En reproduk-tionstoksikologisk synsvinkel”. Store Anatomisk Auditorium 1232. Reception efter forelæsningen.

KL. 20. KONCERT
Upstairs bigband med gæstesolist optræder i forbindelse med spil dansk dagen med numre fra den danske musikskat. Gratis adgang. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Fredag 28.
KL. 9.15-16. EKFRASENS FORMER
Et seminar om relationen mellem litteraturen og den visuelle kunst. Fortsætter lørdag kl. 9.15. Mere på www.aestetik.au.dk/kalender.htm Studenternes Hus, mødesal 2. Arr.: Institut for Æstetiske Fag.

KL. 14. & ANDERSEN
Forfatteren Jens Smørup Sørensen om sit forhold til og inspiration fra H.C. Andersen i efterårets fore-dragsrække om H.C. Andersens liv i litteraturen. Bygn. 1453, lok. 223. Arr.: Nordisk Institut.

KL. 20. POETRY SLAM
Danmarksmesterskabet arrangeret i samarbejde med Poet Klub Århus. Gratis/kr. 30,-. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Lørdag 29.
KL. 10-17. LITTERATUR PÅ SCENEN
Forfatterkursus. Skriveøvelse v/ Christian Dorph og Mads Eslund, tekstkritik v/ Carsten René Nielsen og Thøger Jensen samt oplæsninger v/ bl.a. Svend Åge Madsen og Ina Merete Schmidt. Kr. 250,-. STUDENTERHUS ÅRHUS, Nordhavns-gade 1. Fortsætter søndag den 30.

Kulturnatten på universitetet – 14/10

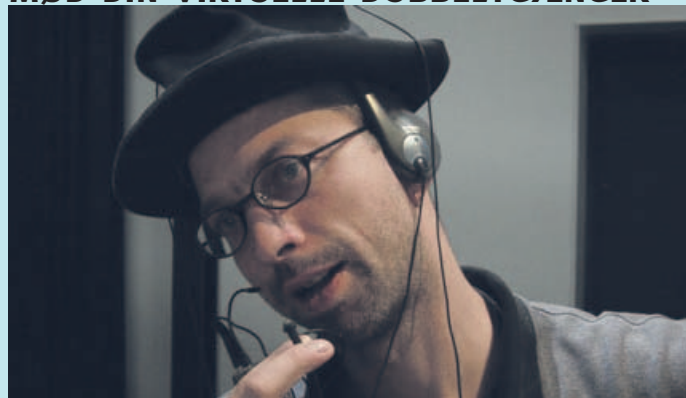
Bossen/CAT

IMPROTEATER

Aldrig er det sket før, og aldrig vil det ske igen, lover folkene bag kulturnattens arrangement på KaserneScenen. De har inviteret landets førende improvisatorer til byen for at give århusianerne en særlig oplevelse. Deltagerne møder op til nye, spændende og hamrende morsomme discipliner, lokker Improteaterforeningen og Fælles Æstetisk Fredagscafé, der i fællesskab præsenterer fire unikke shows, som vil begejstre og underholde, så det skraldgrinende publikums tandsæt oplyser den mørke oktobernat.

KL. 22.30-23.30
KASERNESCENEN, LANGELANDSGADE 139

MØD DIN VIRTUELLE DOBBELTGÆNGER

Med den interaktive teaterinstallation fleXvoices kan du på kulturnatten komme ind i en besynderlig virtuel verden og møde din virtuelle dobbeltgænger skabt af din egen stemme og bevægelser tilført digital teknologi. I dette drømmeagtige oplevelsesunivers bliver dens bevægelser transformeret til lydlige og visuelle universer, så du ikke længere er i stand til at høre din egen normale stemme.

Dobbeltgængereren kan du møde på Center for Avanceret Visualisering og Interaktion (CAVI), som denne aften byder på masser af muligheder for at udforske lydkunst, visuelle oplevelser i 3D og ny teknologi.

GIPS OG POESI

Antikmuseet er kulissen om både eventyr og samfundsrevsende poesi, når det åbner dørene til kulturnatten. Skuespilleren Ejner Hans Jensen causerer over eventyrforfatteren H.C. Andersen, hans inspiration fra rejser i Danmark, hans fascination af ny teknologi og slutter af med at fortælle et eventyr for hele familien. Det kan opleves fra kl. 18.30 og en time frem. Kl. 21 optræder poeten Tomas Dalgaard med et udvalg af sine samfundsrevsende digte. Hele aftenen er der adgang til museets særudstilling Solbilleder, som tager de besøgende med på en fotografisk rejse med H.C. Andersen fra Rom til Konstantinopel.

KL. 17-23.
ANTIKMUSEET, UNIVERSITETSPARKEN,
VIKTOR ALBECKSVÆJ, BYGN. 1414

Panoramabiografen viser eksempler på kunstneriske produktioner, Legolab demonstrerer prototyper, og man kan opleve et udvalg af laboratoriets projekter. Du kan komme på besøg i det blå studie, hvor studieværten ubesværet optræder i en digital 3D-verden, og projektet Århus Soundscape byder på lydkunst baseret på optagelser af dagligdagen i Århus. Se detaljeret program på www.cavi.dk

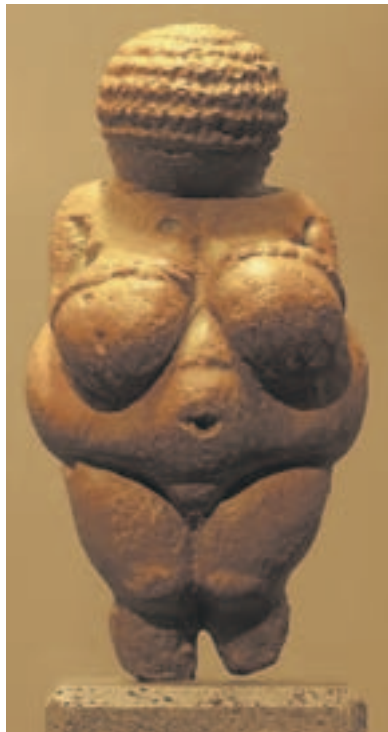
KUNST, VIDENSKAB OG OPLEVELSER
KL. 18-22
CAVI, ÅBOGADE 34D

LIVSFORMER

Nu er det ved at være sidste chance for at se Naturhistorisk Museums spektakulære særudstilling om, hvordan livet udvikler sig, og nye livsformer opstår.

Livsformer fortæller historien om de kræfter, der har fyldt denne planet med utallige millioner af arter. Udstillingen byder på masser af dyr i åbne opstillinger, levende dyr som verdens giftigste frø og et afsnit om mennesket selv. Det er en udstilling for hele familien

LIVSFORMER
NATURHISTORISK MUSEUM
DAGLIGT KL. 10-16
INDTIL 30. OKTOBER

KULTURMINISTERENS BILLEDE AF FRIHED

Kanonfoto eller fotokanon? Kulturministeren er en af de mange danskere, som giver sit fotografiske bud på begrebet frihed i fotoforeningen Snapshots udstilling, der har premiere i forbindelse med STUDENTERHUS ÅRHUS' arrangementer på kulturnatten. Ud over Brian Mikkelsen har Mogens Lykketoft, Naser Khader, Margrethe Vestager, Louise Gade og Allan Olsen sammen med en masse ganske almindelige mennesker leveret billeder af frihed til udstillingen, der lægger op til debat om begrebet. Denne aften præsenteres billederne både i indramninger og på skærme og projektorer., og der er forskellige oplæg om frihed. Læs mere om projektet på www.snapshots.dk

BILLEDER AF FRIHED
KL. 18-02
STUDENTERHUS ÅRHUS

Svigtende ølsalg ødelægger campusliv

De tider er forbi, hvor man kunne regne med at finde enhver rask, rødmosset engelsk student i unibaren efter dagens sidste forelæsning. Faktisk har de studenterdrevne universitetsbarer i England så store problemer, at det går ud over andre vigtige aktiviteter på campus.

Overskuddet fra barerne går i England traditionelt til at sponsorere sportsaktiviteter og studenterorganisationer på campus, så færre tørstige studerende betyder altså både mindre fodbold og færre foredragsforeninger.

Fattigdom og muslimer

Foreningen af universitetsstuderende (NUS) er oprørt. Ikke over det manglende alkoholindtag, men over, at hverken universiteter eller den engelske regering tilsyneladende er villige til at skyde flere penge direkte i studenterorganisationerne.

– Universitetsledelserne taler ofte om vigtigheden af den læring, der foregår uden for klasseværelserne, og de tager gerne æren, når universitetets fodboldhold klarer sig godt. Men deres ord taler åbenbart højere end deres handlinger, siger formanden for NUS, Gemma Tumelty, til *Times Higher Education Supplement (THES)*.

NUS peger på fattigdom blandt studerende og stor konkurrence fra billige pubber uden for universiteterne som de vigtigste årsager til, at færre tager sig en eftermiddags-pint. Men også det stigende antal muslimske studerende og studerende med børn får skylden for alkoholkrisen på campus.

Her går det godt

På Aarhus Universitet står det meget bedre til, fortæller lederen af Universitetsbaren, Niels Overgaard. Han har overhovedet ikke mærket til nogen nedgang i salget. Tværtimod.

– Nej, det går skam strålende. Vi har næsten det omvendte problem: Uanset hvad vi finder på at tilbyde, kommer de studerende for at drikke det, siger Niels Overgaard fra mobilen i USA, hvor han er på – ja, hvad ellers – ølmesse.

For ham er hemmeligheden bag at få universitetsstuderende til at lægge vejen forbi universitetsbaren ganske uhemmelig.

– Det handler om at have et stort udvalg

af øl til rimelige penge og så i øvrigt sørge for en god atmosfære, siger han.

Hvorvidt det strålende ølsalg i Universitetsbaren nu får Niels Overgaard til at overveje at donere en del af overskuddet til aktiviteter på campus, melder historien ikke noget om.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

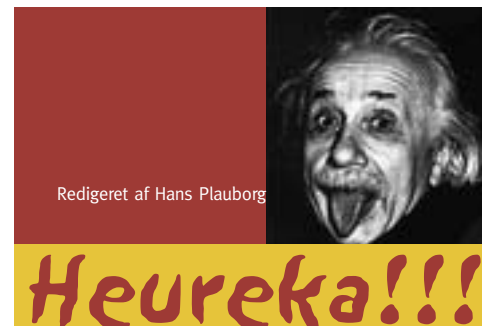
Jakob Mark/AU-foto

De kloge vil hellere have vin

Det kan godt være, Universitetsbarens gæster drikker hvilken som helst øl, bartender Niels Overgaard stiller frem (se artiklen på denne side). Men det er i så fald ikke nødvendigvis noget, hverken de eller han skal være stolte af. For måske betyder det, at universitetsbarens gæster ikke tilhører de skarpeste knive i skuffen.

Ny dansk forskning viser nemlig, at der kan være en sammenhæng mellem folks intelligenskvotient og deres foretrukne alkohol. Og forskningen fra Statens Institut for Folkesundhed peger på, at intelligente mennesker foretrækker vin – ikke øl, og da slet ikke spiritus.

Forskerne sammenlignede intelligenskvotienten i en gruppe på 1.800 unge, som blev testet på session, med deres alkoholvaner senere i livet. Vin viste sig at være yndlingsdrikken blandt de mest intelligente unge, og efter flere års opfølgning blev tendensen bekræftet. Valget af vin blandt de højest scorende på sessionens IQ-test stod fast gennem årene.

Ord ødelægger hukommelsen

Jo mere vin-novicer taler om smagen og duften af de gærede røde druer, jo mere nonsens kommer der også ud af munden på dem.

Det viser et snart 10 år gammelt eksperiment, som forskerne Joseph Melcher og Jonathan Schooler fra universitetet i Pittsburgh har gennemført.

Eksperimentet gik ud på at belyse forholdet mellem sprog og hukommelse, når det drejer sig om smags-, duft- og synsoplevelser. Tidligere undersøgelser havde således vist, at mange har vanskeligt ved at beskrive en tilsyneladende uforglemmelig duft eller smag.

I det konkrete forsøg lod de to forskere to grupper – en gruppe weekend-vindrikkere og en gruppe trænede vinkendere – slynge, dufte og smage to forskellige rødvine serveret med frisk fransk landbrød og kildevand. Derefter skulle begge grupper genkende de samme to vine fra en større kollektion af vine. Eksperterne genkendte næsten med det samme de to vine, og novicerne var heller ikke så dårlige til det, medmindre de mellem første og anden smagning havde forsøgt at beskrive de første vine verbalt!

Melcher og Schooler konkluderede i en artikel i *Journal of Memory and Language*, at smags- og duftindtryk, der til at begynde med er usikre og uklare, bliver endnu mere uklare, hvis man forsøger at beskrive dem. De står stærkere ved at være usagte.

Psykopater er de bedste børsmæglere

Fordommen om børsmæglere som smågale, storpralende, følelseskolde gamblere har fået ny næring af en undersøgelse foretaget af forskere fra tre amerikanske universiteter.

Forskernes undersøgelser ligger inden for feltet neuroøkonomi, som forsøger at beskrive de mentale processer, der driver finansiell beslutningstagning. De viser, at folk med skader i de centre af hjernen, der styrer følelserne, er bedre til at træffe finansielle beslutninger end andre. De klarer sig ganske enkelt bedre med deres investeringer end andre.

Forklaringen er ifølge forskerne, at følelser ofte får folk til at investere for sikkert.

– Succesfulde børsmæglere kan for en dels vedkommende formentlig bedst beskrives som funktionelle psykopater, udtaler en af forskerne, lektor i neurologi Antoine Bechara.

Bikini med solalarm

Næste sommers store hit blandt strandløver og -løvinder bliver utvivlsomt badetøj med indbygget solalarm. Den nyudviklede Tan-Timer Bikini (en herreudgave uden overdel er på vej) har indbygget en elektronisk timer, der bipper hvert 15. minut, så den solbadende husker at rulle over på den anden side eller søge skygge. Producenten af alarm-bikinen forventer, at den vil appellere til de 59 procent solbadere, som ifølge en ny undersøgelse har indrømmet, at de let falder i søvn i solen.

Bip, bip. Tid til at rulle over på den anden side.